

ҚОНУНИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН

Дар бораи муфлишавӣ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2003, №12, мод.674; соли 2008, №10,
мод.813;
соли 2009, №5, мод.317)

**Маҷлиси намояндагон 25 июни соли 2003 қабул кардааст
Маҷлиси миллӣ 21 ноябрь соли 2003 ҷонибдорӣ кардааст**

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Муносибатҳое, ки Қонуни мазкур танзим менамояд

Мутобиқи Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни мазкур асос ва тартиби аз тарафи суд муфлис эътироф намудани соҳибкори инфиродӣ ва ё аз тарафи худи онҳо муфлис эълон гардиданашон, асоси аз тарафи суд муфлис эътироф намудани шахси ҳуқуқӣ, ё ин ки аз тарафи худи онҳо муфлис эълон намуданашон, инчунин тартиби барҳам додани чунин шахси ҳуқуқӣ, ё худ якҷоя бо кредиторон қабул кардани қарор дар бораи муфлишавӣ ва ихтиёран барҳамдиҳии онҳоро муқаррар менамояд.

Моддаи 2. Доираи амали Қонуни мазкур

Қонуни мазкур нисбат ба ҳамаи шахсони ҳуқуқӣ (ба истиснои корхонаҳои давлатие, ки дар моддаи 127 Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ карда шудаанд), аз ҷумла шахсони ҳуқуқии хориҷии бо тартиби муқаррарнамудаи Қонун ба қайд гирифташуда ва ҳамчунин соҳибкорони инфиродӣ амал меқунад.

Агар шартномаҳои байналмилалии эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон қоидаҳои дигареро, ки аз қоидаҳои пешбининамудаи Қонуни мазкур фарқ қунанд, муқаррар карда бошанд, қоидаҳои шартномаҳои байналмилалии эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди истифода қарор мегиранд.

Нисбати муносибатҳое, ки Қонуни мазкур иштироки шахсони хориҷиро ба сифати кредиторон танзим менамояд, муқаррароти ҳамин Қонун татбиқ карда мешавад, агар шартномаҳои байналмилалии эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигареро пешбинӣ накарда бошанд.

Моддаи 3. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муфлишавӣ

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муфлишавӣ ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз ҳамин Қонун, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалие, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 4. Мағҳумҳои асосии дар Қонуни мазкур истифодашаванд

Дар Қонуни мазкур мағҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- муфлишавӣ – аз тарафи қарздор дар ҳаҷми пурра қонеъ карда натавонистани талаби кредиторон оид ба ӯҳдадориҳои пулий ва (ё) иҷро карда натавонистани ӯҳдадориҳои ворид намудани пардохтҳои ҳатмӣ, ки аз ҷониби суд эътироф шудаанд ё қарздор қодир набуданашро эълон намудааст;

- қарздор – соҳибкори инфиродӣ ё шахси ҳуқуқӣ, ки барои қонеъгардонии талабҳои кредиторон оид ба ӯҳдадориҳои пулий ва (ё) иҷрои ӯҳдадориҳои пардохтҳои ҳатмӣ дар мӯҳлати муқаррарнамудаи Қонуни мазкур қодир нест;

- ӯҳдадориҳои пулий – ӯҳдадории қарздор дар бораи ба кредитор пардохт намудани маблаги

муайяни пулӣ, аз рӯи шартномаи гражданию ҳуқуқӣ ва дигар асосхое, ки Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ менамояд;

- пардохтҳои ҳатмӣ – андозҳо, боҷҳо ва дигар пардохтҳои ҳатмие, ки ба буҷети сатҳи даҳлдор бо тартиб ва шартҳои бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайяншаванда ворид мегарданд;

- роҳбари қарздор – мақоми яккаи иҷроияи шахси ҳуқуқӣ ва инчунин шахсони дигар, ки мутобиқи қонунгузорӣ фаъолияти хешро аз номи шахси ҳуқуқӣ бе боваринома амалӣ мегардонанд;

- кредиторони озмунӣ – кредиторон аз рӯи ӯҳдадориҳои пулӣ, ба истиснои шаҳрвандоне, ки қарздор дар назди онҳо барои расонидани зиён ба ҳаёт ва саломатиашон ҷавобгар аст, инчунин муассисони (иштирокчиёни) қарздор - шахси ҳуқуқӣ аз рӯи ӯҳдадориҳое, ки аз чунин иштирок пайдо мешаванд;

- санатсияи тосудӣ - ҷораҳои барқарорсозии қобилияти пардохтии қарздор, ки аз тарафи молики амволи қарздор – шахси ҳуқуқӣ, муассисони (иштирокчиёни) қарздор – шахси ҳуқуқӣ ва шахсони дигар бо мақсади пешгирий кардани муфлишавӣ қабул карда мешаванд;

- муҳоҳида – расмияти муфлишавӣ, ки нисбати қарздор аз лаҳзаи аз тарафи суд қабул кардани ариза дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор то лаҳзае, ки мутобиқи ҳамин Қонун бо мақсади таъмин намудани нигоҳдории амволи қарздор ва гузаронидани таҳлили ҳолати молиявии он муайян шудааст, татбиқ карда мешавад;

- идоракунии берунӣ (санатсияи судӣ) – расмияти муфлишавӣ, ки нисбати қарздор бо мақсади барқарорсозии қобилияти пардохтии вай бо voguzoшtани ваколатҳои идоракунии амволи қарздор ба мудири беруна татбиқ карда мешавад;

- истеҳсолоти озмунӣ – расмияти муфлишавӣ, ки нисбати қарздори муфлис эътирофгардида бо мақсади мутаносибан қонеъ намудани талабҳои кредиторон татбиқ карда мешавад;

- мудир (мудири муваққатӣ, мудири беруна, мудири озмунӣ) – шахсе, ки аз ҷониби суд барои гузаронидани расмиятҳои муфлишавӣ ва амалӣ намудани ваколатҳои дигар, ки Қонуни мазкур муқаррар намудааст, таъин карда мешавад;

- моратория – боздоштани амалҳои қарздор оид ба иҷрои ӯҳдадориҳои пулӣ ва ворид намудани пардохтҳои ҳатмӣ;

- намояндаи кормандони қарздор – шахсе, ки аз тарафи кормандон ваколатдор шудааст ва ҳангоми гузаронидани расмиятҳои муфлишавӣ манфиатҳои онҳоро ифода мекунад

- қарздори ғойиб – қарздоре, ки маҳалли ҷойгиршавии мақомоти доимӣ, инчунин муассисон ва шахсони мансабдор, ки онро муқаррар кардан мумкин нест ва бе онҳо шахси ҳуқуқӣ фаъолияти худро дар давоми шаш моҳи охир иҷро карда натавонист;

- мудири муваққатӣ - шахси воқеие, ки аз ҷониби суд барои гузаронидани расмиёти муҳоҳида таъин карда мешавад;

- мудири беруна - шахси воқеие, ки аз ҷониби суд барои гузаронидани расмиёти идоракунии беруна таъин карда мешавад;»

- мудири озмунӣ - шахси воқеие, ки аз ҷониби суд барои гузаронидани расмиёти истеҳсолоти озмунӣ таъин карда мешавад. (ҚҶТ аз 19.05.09, №509)

Моддаи 5. Аломатҳои муфлишавӣ

Шахсони ҳуқуқӣ, соҳибкорони инфиродӣ ва ҳамчунин шахсони ҳуқуқии хориҷӣ барои қонеъ намудани талабҳои кредиторон аз рӯи ӯҳдадориҳои пулӣ ва ҳамчунин иҷрои пардохтҳои ҳатмии ба буҷет аз ҳисоби амволи онҳо воридшаванда қодирнабуда ҳисобида мешаванд, агар чунин ӯҳдадориҳо аз тарафи онҳо дар давоми се моҳ аз лаҳзаи эътибор пайдо карданашон иҷро карда нашаванд ва агар маблағи умумии ӯҳдадориҳояшон аз арзиши амволи ба онҳо тааллуқдошта зиёд бошад.

Моддаи 6. Таркиб ва ҳаҷми ӯҳдадориҳои пулӣ ва пардохтҳои ҳатмӣ

Таркиб ва ҳаҷми ӯҳдадориҳои пулӣ ва пардохтҳои ҳатмӣ ба вақти пешниҳоди ариза ба суд дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор муайян карда мешаванд.

Барои муайян намудани мавҷудияти аломатҳои муфлишавии қарздор ҳаҷми ӯҳдадориҳои

пулӣ, аз ҷумла ҳаҷми қарз барои молҳои таҳвилгардида, корҳои иҷрошуда ва хизматрасонӣ, маблағи қарзҳо бо назардошти фоизҳо, ки онҳоро қарздор бояд пардоҳт намояд, ба истиснои ўҳдадориҳо дар назди шаҳрвандоне, ки қарздор барои расонидани зиён ба ҳаёт ва саломатиашон ҷавобгар аст, ўҳдадориҳо оиди пардоҳти подоши муаллифӣ ва ҳамчунин ўҳдадориҳо дар назди муассисони (иштирокчиёни) қарздор – шахсони ҳуқуқӣ, ки аз чунин иштирок бармеоянд, мавриди таваҷҷӯҳ қарор мегирад.

ҳаҷми ўҳдадориҳои пулӣ аз рӯи талабҳои кредиторон дар он ҳолат муқарраршуда ҳисобида мешавад, ки агар он бо ҳалномаи суд ё ҳуҷҷатҳои шаҳодатдиҳандае, ки дар онҳо қарздор ин талабҳоро эътироф намудааст, тасдиқ шуда бошад ва ҳамчунин дар ҳолатҳои дигаре, ки ҳамин Қонун пешбинӣ намудааст.

Моддаи 7. Қарздор

Қарздор ҳуқуқ дорад бо аризai ҳуд дар ҳусуси пешакӣ муқаррар намудани муфлисшавӣ дар сурати мавҷуд будани ҳолатҳои бешубҳа шаҳодатдиҳанда дар бораи он ки вай наметавонад ўҳдадориҳои пулӣ ва (ё) вазифаҳояшро оид ба ворид намудани пардоҳтҳои ҳатмӣ дар мӯҳлатҳои муқарраршуда иҷро намояд, ба суд муроҷиат кунад.

Қарздор дар ҳамон ҳолат метавонад ба суд ариза дихад, ки амволи мавҷудбудаи ў барои пардоҳти ҳарочоти суд қиғоя бошад, агар Қонуни мазкур тартиби дигареро пешбинӣ накарда бошад.

Моддаи 7¹. Қарздори ғойиб

Дар асоси аризai шахси манфиатдор суд тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон қарздори ғойибро муайян менамояд. (ҚҖТ аз 19.05.09, №509)

Моддаи 8. Еҳдадориҳо барои додани аризai қарздор ба суд

Роҳбари қарздор ё соҳибкори инфириодӣ ўҳдадор аст, ки дар мавридҳои зерин бо аризai қарздор ба суд муроҷиат кунад:

- агар қонеъгардонии талабҳои як кредитор ё якчанд кредиторон сабабгори ғайриимкон гаштани иҷрои пурраи ўҳдадориҳои пулӣ қарздор дар назди дигар кредиторон гардад;
- агар мақомоти қарздор, ки мутобики ҳуҷҷатҳои таъсисии қарздор барои барҳамдиҳии он ваколатдор гардидааст, барои муроҷиати қарздор бо ариза ба суд қарор қабул карда бошад;
- агар мақомоти ваколатдори молики амволи қарздор – корхонаи воҳиди давлатӣ дар бораи муроҷиат намудан бо аризai қарздор ба суд қарор қабул карда бошад;
- дар дигар ҳолатҳое, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст.

Дар мавридҳои пешбининамудаи қисми якуми ҳамин модда аризai қарздор новобаста аз мавҷудияти ҳолатҳои муқарраркардаи қисми дуюми моддаи 7 Қонуни мазкур ба суд пешниҳод карда мешавад.

Агар дар вақти барҳамдиҳии шахси ҳуқуқӣ иҷрои талабҳои кредиторон дар ҳаҷми пурра ғайриимкон муқаррар шуда бошад, роҳбари қарздор, комиссияи барҳамдиҳӣ (барҳамдиҳанда) вазифадоранд бо аризai қарздор ба суд муроҷиат намоянд.

Аризai қарздор дар ҳолатҳои пешбининамудаи моддаи мазкур бояд на дертар аз як моҳи пеш омадани зарурати даҳлдор ба суд пешниҳод карда шавад.

Моддаи 9. Масъулияти роҳбари қарздор барои иҷро накарданни вазифаҳо оид ба додани аризai қарздор ба суд

Аз тарафи қарздор пешниҳод нагардидани ариза ба суд дар ҳолатҳое, ки моддаи 8 Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст, боиси ба ҷавобгарии субсидиарӣ қашидани роҳбари қарздор ва аъзои комиссияи барҳамдиҳӣ аз рӯи ўҳдадориҳои қарздор, ки дар назди кредиторон баъди гузаштани мӯҳлати пешбининамудаи Қонуни мазкур ба вучӯд меоянд, мегардад.

Моддаи 10. Муфлисшавии соҳта ва барқасд

Агар аризai қарздор оид ба муфлис эътироф намуданаш ба суд дар ҳолати мавҷуд будани имконияти қонеъгардонии пурраи талабҳои кредиторон пешниҳод шуда бошад (муфлисшавии соҳта), қарздор, ки ҳамин аризаро пешниҳод намудааст, дар назди кредиторон барари бо

додани ҳамин ариза расонидааш чавобгар мебошад.

Дар ҳолати муфлишавии қарздор бо айби муассисони (иштирокчиёни) вай ё дигар шахсони мансабдор, аз чұмла бо айби рохбари қарздор, ки барои ба қарздор ҳуқуқи додани супоришқои ҳатман ичрошавандаро дорад ва ё ҳар гуна имконияти муайянсозии амали үро дорад (муфлишавии барқаса), муассисон (иштирокчиён) – шахсони ҳуқуқі ё дигар шахсони мансабдор ба қавобгари субсидиарій қашыда мешаванд.

Моддаи 11. Кредиторон оид ба үұдадориҳои пулай

Кредиторон оид ба үұдадориҳои пулай (минбаъд-кредиторон) шахсони воқеиу ҳуқуқиін дохилай ва хорицій, ҳамчунин давлат ва вохидҳои маъмурию ҳудуды мебошанд.

Ҳуқуқи додани аризаи кредиторро дар бораи муфлис эътироф намуданы қарздор (минбаъд - аризаи кредитор) шахсоне доранд, ки мутобиқи Қонуни мазкур кредиторони озмунай эътироф карда мешаванд.

Кредитор аз рүи үұдадориҳои дар натижа расониданы зарар ва оид ба пардохти алимент ба вұчудомада он кредитороне ҳисобида мешаванд, ки талабҳои онҳо бо ҳалномаи суд событ шудаанд ё қарздор онҳоро эътироф намудааст.

Ба мақомоти андоз ва дигар мақомоти ваколатдор мейерхой барои кредиторон муйяяншуда татбиқ карда мешаванд, агар Қонуни мазкур тартиби дигареро пешбиній накарда бошад.

Ханғоми гузарониданы расмияти муфлишавай манфиати ҳамаи кредиторонро маңлisisи кредиторон ва кумитаи кредиторон, ки мутобиқи Қонуни мазкур ташкил карда мешаванд, ифода мекунад. Аз лаҳзаи аз тарафи суд барои баррасы қабул гардиданы ариза дар бораи муфлис эълон намуданы қарздор кредиторон ҳуқуқ нағордан, ки бо мақсади қонеъ гардониданы талабҳои худ бо тартиби инфиродай ба қарздор муроциат намоянд.

Ҳамаи амалхо дар муносибат бо қарздор аз номи кредиторон ба воситай маңлisisи кредиторон ва кумитаи кредиторон анчом дода мешавад.

Моддаи 12. Маңлisisи кредиторон ва тартиби даъвати он

Кредиторони озмунай ва дар ҳолатҳои пешбининамудаи Қонуни мазкур дар қисмати талабҳо оид ба пардохтҳои ҳатмай мақомоти андоз ва дигар мақомоти ваколатдор иштирокчиёни маңлisisи кредиторон бо ҳуқуқи овозихы шуда метавонанд. Дар маңлisisи кредиторон намояндаи кормандони қарздор иштирок менамояд.

Ташкил ва гузарониданы маңлisisи кредиторонро мудир анчом медиҳад.

Ваколатҳои маңлisisи кредиторон:

қабули қарор дар бораи өзіншілікташтырылған жағдайларда дахлдор ба суд;

қабули қарор дар бораи бастани созишинамаи мусолиха;

қабули қарор дар бораи муроциат намудан ба суд бо илтимоснома дар бораи муфлис эътироф намуданы қарздор ва күштеданы истексолоти озмунай;

қабули қарор дар бораи интихоби айзона кумитаи кредиторон, муайян намуданы шумораи ҳайати кумитаи кредиторон ва дар бораи пеш аз мүхлат қаты намуданы ваколатҳои кумитаи кредиторон;

халлу фасли дигар масъалахое, ки Қонуни мазкур пешбиній менамояд.

Дар маңлisisи кредиторон кредитори озмунай, дар ҳолатҳои пешбининамудаи Қонуни мазкур мақомоти андоз ва дигар мақомоти ваколатдор дар қисмати талабҳо оид ба пардохтҳои ҳатмай сохиби шумораи овозҳои мутаносибан баробар ба маблағи талабҳои кредиторони озмунай, мақомоти андоз ё мақомоти дигари ваколатдор аз рүи үұдадориҳои пулай (ё) пардохтҳои ҳатмай ба қарздор, ки мутобиқи Қонуни мазкур эътироф ва ба рүзи гузарониданы маңлisisи кредиторон муқаррар карда шудааст, мебошанд.

Маңлisisи кредиторон бо ташабbusи мудир, дархости кумитаи кредиторон, кредиторони озмунай ва (ё) мақомоти андоз ва мақомоти ваколатдори дигаре, ки талабҳои онҳо оид ба үұдадориҳои пулай ва (ё) пардохтҳои ҳатмай на камтар аз сеяқи ҷамъи маблағи талабшудаи ба рүйхати талабҳои кредиторон дохилшударо ташкил медиҳад, ё бо ташабbusи аз се як ҳиссаи

кредиторони озмунй даъват карда мешавад.

Маҷлиси кредиторон бо дарҳости кумитаи кредиторон ё кредиторони озмунй аз ҷониби мудир, дар мӯҳлати ду ҳафта аз лаҳзаи бо дарҳости даҳлдор муроҷиат намудани кумитаи кредиторон ё кредиторони озмунй ба унвони мудир даъват карда мешавад.

Маҷлиси кредиторон дар маҳалли ҷойгиршавии қарздор гузаронида мешавад, агар тартиби дигаре дар маҷлиси кредиторон ё кумитаи кредиторон муқаррар нашуда бошад.

Дар ҳолати набудани қворуми кредиторон дар мӯҳлати даҳ рӯз маҷлиси тақории кредиторон даъват карда мешавад, ки сарфи назар аз шумораи кредиторони дар он иштироқкунанда салоҳиятдор мебошад, ба шарте ки аз вақт ва ҷои гузаронидани маҷлиси кредиторон онҳо ба таври даркорӣ огоҳ гардида бошанд.

Моддаи 13. Тартиби қабули қарорҳо аз тарафи маҷлиси кредиторон

Қарори маҷлиси кредиторон оиди масъалаҳои ба овозҳои кредиторони озмунй, ки дар маҷлиси кредиторон иштирок доранд, қабул карда мешаванд, агар тартиби дигаре дар Қонуни мазкур пешбинӣ нашуда бошад.

Маҷлиси кредиторон қарорҳои зеринро бо аксари овозҳо аз миқдори умумии кредиторони озмунй қабул менамояд:

оиди ҷорӣ ва дароз намудани идорақуни беруна ё дар бораи муроҷиат намудан бо илтимоснома ба суд дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ;

дар бораи бо илтимоснома муроҷиат намудан ба суд оиди аз вазифа озод намудани мудир.

Дар ҳолате ки агар дар маҷлиси кредиторон, ки барои ҳалли масъалаҳои дар қисми дуюми моддаи мазкур пешбiniшуда даъват карда шудааст ва миқдори овозҳои барои қабули қарорҳои мазкур зарурии кредиторони озмунй ҷамъ нашуда бошанд, маҷлиси тақории кредиторон даъват карда мешавад, ки барои қабули ҷунин қарорҳо бо аксари овозҳои кредиторони озмунии дар маҷлис иштироқкунанда салоҳиятдор мебошад, ба шарте ки кредиторони озмунӣ аз вақт ва ҷои гузаронидани маҷлис ба тарзи даркорӣ огоҳ гардида бошанд.

Моддаи 14. Кумитаи кредиторон, интихоби кумитаи кредиторон

Кумитаи кредиторон манфиатҳои кредиторони озмуниро ифода намуда, ба фаъолияти мудири беруна ва мудири озмунӣ бо тартиби пешбининамудаи Қонуни мазкур назорат менамояд.

Агар миқдори кредиторони озмунӣ аз панҷоҳ нафар камтар бошад, бо қарори маҷлиси кредиторон вазифаи кумитаи кредиторонро ба маҷлиси кредиторон вогузор кардан мумкин аст.

Кумитаи кредиторон барои татбиқи вазифаҳои ба зиммааш гузошташуда ҳуқуқ дорад:

аз мудири беруна пешниҳоди маълумотро оид ба ҳолати молиявии қарздор ва ҷараёни идорақуни беруна талаб намояд;

аз мудири озмунӣ пешниҳоди маълумотро оид ба ҷараёни истеҳсолоти озмунӣ талаб намояд;

оиди фаъолияти мудири беруна ва мудири озмунӣ дар ҳолатҳои пешбинinamudaи Қонуни мазкур ба суд шикоят қунад.

Ба ҳайати кумитаи кредиторон мумкин аст намояндагони кредиторони озмунӣ ба миқдори муайяннамудаи маҷлиси кредиторон, valee на бештар аз 11 нафар доҳил карда шаванд.

Қарори кумитаи кредиторон бо аксари овозҳои шумораи умумии аъзои кумитаи кредиторон қабул карда мешавад.

Аъзои кумитаи кредиторонро маҷлиси кредиторон ба муддати гузаронидани идорақуни беруна ва истеҳсолоти озмунӣ интихоб менамояд.

Бо қарори маҷлиси кредиторон мумкин аст ваколатҳои ҳамаи аъзои кумитаи кредиторон пеш аз мӯҳлат қатъ гардонида шаванд.

Талаби кредитор оид ба ӯҳдадориҳои пулӣ ва (ё) ӯҳдадориҳои ҳатмӣ дар ҳаҷми панҷсад андозаи **нишондиҳанда** барои ҳисобҳо ба кредитор ҳуқуқи доштани шумораи овозҳои баробар ба шумораи аъзои кумитаи кредиторонро медиҳад, агар бо қарори маҷлиси кредиторон тартиби

дигаре муқаррар нашуда бошад. Кредитор ҳуқуқ дорад, ки овозҳои ба вай тааллуқдоштаро ба як номзад дилад ё онҳоро байни чанд номзадҳо ба аъзотии кумитаи кредиторон тақсим намояд.

Ба ҳайати кумитаи кредиторон номзадҳое интихобшуда ҳисоб мешаванд, ки бештари овозҳоро гирифтаанд.

Аъзоёни кумитаи кредиторон метавонанд аз ҳайати худ раиси кумитаи кредиторонро интихоб намоянд.

Агар ҳайати кумитаи кредиторон аз панҷ нафар зиёд бошад, раиси кумитаи кредиторон ба таври ҳатмӣ интихоб карда мешавад.

Моддаи 15. Шахсони манфиатдор

Дар муносибат бо қарздор инҳо шахсони манфиатдор дониста мешаванд:

шахси ҳуқуқӣ, ки мутобиқи қонунгузории граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба қарздор корхонаи фаръӣ ё тобеъ мебошад;

роҳбари қарздор, инчунин шахсоне, ки ба шӯрои директорони қарздор (шӯрои мушоҳидавӣ), мақомоти иҷроияи машваратии қарздор, сармуҳосиби (муҳосиби) қарздор, аз ҷумла шахсони дар давоми як сол то замони оғозшавии парвандаҳо оид ба муфлисшавӣ аз ин вазифаҳо озодшуда дохил мешаванд.

Барои мақсадҳои Қонуни мазкур таҳти мағҳуми шахсони манфиатдор нисбат ба шаҳрванд шавҳараҷ (завҷааш), фарзандон, бародарон, хоҳарон, падару модар ва бародарону ҳоҳарони онҳо, падару модар, хоҳарон ва бародарони шавҳараҷ (завҷааш) дохил мешаванд.

Дар ҳолатҳои пешбининамудаи Қонуни мазкур шахсони манфиатдор нисбат ба мудир ва кредиторон мутобиқи тартибе, ки бандҳои якум ва дуюми маддаи мазкур пешбинӣ намудааст, муайян карда мешавад.

Моддаи 16. Мудир

Агар дар Қонуни мазкур тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад, суд метавонад шахси воқеии ба сифати соҳибкори инфириодӣ ба қайд гирифташударо, ки дорои донишҳои маҳсус буда, нисбат ба қарздор ва кредиторон шахси манфиатдор нест, мудир (мудири муваққатӣ, мудири беруна, мудири озмунӣ) таъин намояд.

Шахсони зеринро мудир таъин намудан мумкин нест:

шахсоне, ки қаблан идорақунии корҳои қарздор - шахси ҳуқуқиро анҷом медоданд, ба истиснои ҳолатҳое, ки аз лаҳзаи сабуқдӯш гардиданӣ ҷунин шахсон аз идорақунии корҳои қарздор на камтар аз се сол гузашта бошад;

шахсоне, ки нисбаташон баҳри татбиқи фаъолияти идорақунии корҳо ва (ё) амволи шахсони дигар маҳдудият вучуд дошта бошад (шахсони маҳрумшуда);

шахсоне, ки доги судӣ доранд.

Моддаи 17. ҳуқуқ ва вазифаҳои мудир

Мудир ҳуқуқ дорад:

маҷлиси кредиторон ва кумитаи кредиторонро даъват намояд;

дар ҳолатҳои дар Қонуни мазкур пешбинишуда ба суд муроҷиат намояд;

ба анҷоза ва тартибе, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст, подош гирад;

барои таъмини амалӣ намудани ваколатҳои худ шахсони дигарро дар асоси шартнома ба кор ҷалб намуда, ҳаққи хизмати онҳоро аз ҳисоби қарздор бипардозад, агар Қонуни мазкур ё созишнома бо кредиторон тартиби дигареро муқаррар накарда бошад;

дар бораи пеш аз мӯҳлат қатъ намудани иҷрои вазифаҳои худ ба суд ариза пешниҳод намояд.

Мудир вазифадор аст:

оид ба ҳифзи моликияти қарздор тадбирҳо андешад;

ҳолати молиявии қарздорро таҳлил кунад;

фаъолияти молиявӣ, хоҷагӣ ва инвеститсионии қарздор ва мавқеи онро дар бозори мол таҳлил намояд;

талаби арзномудаи кредиторонро баррасӣ намояд;

пешбуурди рӯйхати талабҳои кредиторонро анҷом дихад; вазифаҳои дигарро, ки Қонуни мазкур муқаррар намудааст, ичро намояд. Ҳангоми татбиқи ҳуқуқу вазифаҳои худ мудир вазифадор аст, ки бо назардошти манфиатҳои қарздор ва кредиторон амал намояд.

Моддаи 18. Масъулияти мудир

Ичро накардан ё ичрои номатуби ӯҳдадориҳое, ки мутобиқи Қонуни мазкур ба зиммаи мудир гузошта шудаанд, мумкин аст барои аз ҷониби суд озод намудани ўз ичрои вазифаҳояш асос гардад.

Қарздор ва кредиторони он ҳуқуқ доранд аз мудир, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро вайрон кардааст, баргардонидани зиёни аз фаъолияти (бефаъолияти) мудир расонидашударо талаб намоянд.

Моддаи 19. Подоши мудир

Тартиб ва андозаи подоши мудирро маҷлиси кредиторон муайян мекунад ва (ё) суд тасдиқ менамояд **ва он бояд на камтар аз дувоздаҳ нишондиҳанд** барои ҳисобҳо дар як моҳ бошад. (ҚЧТ аз 19.05.09, №509)

Дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мудир аз рӯи натиҷаҳои фаъолияташ подоши иловагӣ муқаррар карда мешавад.

Моддаи 20. Расмиятҳои муфлишшавӣ

Ҳангоми баррасии парвандажои муфлишшавии қарздор – шахси ҳуқуқии субъекти соҳибкории хурду миёна ва дигар шахсони ҳуқуқӣ (ташкилотҳои ғайритиҷоратӣ) расмиёти зерини муфлишшавӣ татбиқ карда мешаванд:

- мушоҳида;
- истеҳсолоти озмунӣ;
- созишномаи мусолиҳа.

Ҳангоми баррасии парвандажои муфлишшавии қарздор – шахси ҳуқуқии субъекти соҳибкории қалон расмиёти зерини муфлишшавӣ татбиқ карда мешаванд:

- мушоҳида;
- идорақуни беруна;
- истеҳсолоти озмунӣ;
- созишномаи мусолиҳа.

Ҳангоми баррасии парвандажои муфлишшавии қарздор - соҳибкори инфиродӣ расмиёти зерини муфлишшавӣ татбиқ карда мешаванд:

- истеҳсолоти озмунӣ;
- созишномаи мусолиҳа. (ҚЧТ аз 19.05.09, №509)

Моддаи 21. Ҳудро муфлис эълон намудани қарздор

Дар сурати мавҷуд набудани эътиroz аз ҷониби кредиторон қарздор - шахси ҳуқуқӣ метавонад дар бораи муфлишшавии худ ва ихтиёран барҳам хӯрданаш мутобиқи тартиботе, ки Қонуни мазкур пешбинӣ кардааст, эълон намояд.

БОБИ II ПЕШГИРИИ МУФЛИШШАВӢ

Моддаи 22. Тадбирҳо оид ба пешгирии муфлишшавии ташкилотҳо

Муассисони (иштирокчиёни) қарздор – шахси ҳуқуқӣ, молики амволи қарздор – шахси ҳуқуқӣ ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ вазифадоранд, ки оид ба пешгирии муфлишшавии ташкилотҳо тадбирҳои саривақӣ андешанд.

Бо мақсади пешгирии муфлишавии ташкилотхо муассисони (иштирокчиёни) қарздор – шахси ҳуқуқӣ, молики амволи қарздор – шахси ҳуқуқӣ то замони ба суд додани ариза оид ба муфлис эътироф намудани қарздор тадбирхое меандешанд, ки ба беҳбудии молиявии қарздор нигаронида шуда бошанд. Тадбирҳои барои беҳбудии молиявии қарздор нигаронидашударо кредиторон ё шахсони дигар низ метавонанд дар асоси созишнома бо қарздор пешбинӣ намоянд.

Моддаи 23. Санатсияи тосудӣ

Молики амволи қарздор – шахси ҳуқуқӣ, муассисони (иштирокчиёни) қарздор – шахси ҳуқуқӣ, кредиторони қарздор – шахси ҳуқуқӣ ва шахсони дигар дар доираи тадбирҳо оид ба пешгирии муфлишавӣ метавонанд ба қарздор дар ҳаҷме, ки барои пардоҳт намудани ўҳдадориҳои пулӣ, пардоҳтҳои ҳатмӣ ва барқарорсозии қобилияти пардоҳтии қарздор (санатсияи тосудӣ) кифоятӣ мекунад, қӯмаки молиявӣ расонанд.

Расонидани қӯмакҳои молиявиро ҳамзамон қабули ўҳдадориҳо аз тарафи қарздор ё шахсони дигар ба манфиати шахсони қӯмаки молиявӣ расонида ҳисобидан мумкин аст.

Гузаронидани санатсияи тосудиро аз ҳисоби бучети давлатӣ қонун дар бораи бучети давлатӣ барои соли даҳлдор муқаррар менамояд. Гузаронидани санатсияи тосудиро аз ҳисоби бучетҳои маҳаллӣ мақомоти ҳокимиюти маҳаллӣ мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мекунад.

БОБИ III БАРРАСИИ ПАРВАНДАҲОИ МУФЛИШШАВӢ ДАР СУД

Моддаи 24. Тартиби баррасии парвандаҳо дар бораи муфлишшавӣ

Парвандаҳо дар бораи муфлишавии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ дар судҳо аз рӯи қоидаҳои пешбининамудаи **Кодекси Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мурофиаи судии иқтисодӣ** бо хусусиятҳои муқаррарнамудаи Қонуни мазкур баррасӣ карда мешаванд.

Парванда оид ба муфлишшавӣ аз ҷониби суд метавонад дар ҳолате оғоз карда шавад, ки агар талабот нисбат ба қарздорон – субъектҳои соҳибкории хурду миёна ва дигар шахсони ҳуқуқӣ (ташкилотҳои ғайритичоратӣ) дар маҷмӯъ на камтар аз 500 (панҷсад) нишондиҳанда барои ҳисобҳо ва нисбат ба субъектҳои соҳибкории калон 2000 (ду ҳазор) нишондиҳанда барои ҳисобҳоро ташкил намояд. (ҚҶТ аз 19.05.09, №509)

Моддаи 25. Мансубияти идоравӣ ва судии парвандаҳои муфлишшавӣ

Парвандаҳои муфлишавии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродиро суди иқтисодии (минбаъд - судӣ) маҳалли воқеъгардидаи қарздор – шахси ҳуқуқӣ ё маҳалли истиқомати шаҳрванд - соҳибкори инфиродӣ баррасӣ менамояд.

Моддаи 26. ҳуқуқи муроҷиат намудан ба суд

Қарздор, кредитор, прокурор ва дар ҳолатҳои ҳамин Қонун пешбинӣ намудааст, шахсони дигар низ ҳуқуқи бо ариза ба суд муроҷиат намудан дар хусуси муфлис эътироф намудани қарздор бо сабаби иҷро накардан ўҳдадориҳои пулиро доранд.

Қарздор, прокурор, мақомоти андоз, **мақомот оид ба идорақунии амволи давлатӣ** ва дигар мақомоти ваколатдор дар хусуси муфлишавии қарздор бо сабаби иҷро накардан воридоти пардоҳтҳои ҳатмӣ ҳуқуқи бо ариза ба суд муроҷиат намуданро доранд.

Моддаи 27. Шахсоне, ки дар баррасии парвандаи муфлишшавӣ иштирок менамоянд

Шахсони зерин дар баррасии парвандаи муфлишшавӣ иштирок менамоянд:

қарздор;

мудир;

кредиторони озмунӣ;

мақомоти андоз ва мақомоти дигари ваколатдор аз рӯи талабҳо оиди пардоҳтҳои ҳатмӣ;

прокурор, дар ҳолати бо аризai ў баррасӣ намудани парвандаҳои муфлишшавӣ.

Моддаи 28. Асоси оғоз намудани парванда дар бораи муфлишавӣ

Парванда оид ба муфлишавӣ дар асоси ариза дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор, ки аз тарафи шахсони дар моддаи 26 Қонуни мазкур номбаршуда пешниҳод гардидаанд, оғоз карда мешавад.

Моддаи 29. Якчоясозии талабҳои кредиторон

Аризаи кредитор мумкин аст ба якчоясозии қарзҳо аз рӯи ӯҳдадориҳои туногун асос ёбад.

Кредиторон ҳуқуқ доранд, ки талабҳои худро нисбати қарздор якчоя намуда, бо як аризаи кредитор ба суд муроҷиат намоянд. Ба чунин ариза кредитороне, ки талабҳои худро якчоя намудаанд, имзо мегузоранд.

Моддаи 30. Рад кардани қабули ариза оид ба муфлис эътироф намудани қарздор

Агар яке аз шартҳои пешбинигардидаи қисми дуюми моддаи 24 Қонуни мазкур риоя нашуда бошад, суд қабули аризаро оид ба муфлис эътироф намудани қарздор рад мекунад.

Моддаи 31. Чораҳои ҳимоя намудани талабҳои кредиторон

Суд ҳуқуқ дорад дар асоси аризаи шахсоне, ки дар парвандаи муфлишавӣ иштирок мекунанд, мутобикии **Кодекси Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мурофиаи судии иқтисодӣ** оид ба ҳимояи талабҳои кредиторон чораҳо андешад.

Ба гайр аз чораҳое, ки **Кодекси Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мурофиаи судии иқтисодӣ** пешбинӣ менамояд, суд метавонад бе розигии мудир амалий намудани додугирифтҳоеро, ки қисми дуюми моддаи 44 Қонуни мазкур пешбинӣ накардаст, манъ намояд, қарздорро ӯҳдадор намояд, ки қофазҳои қимматнок, арзишҳои асьорӣ ва амволи дигари қарздорро барои нигоҳ доштан ба шахси сеюм диҳад ва барои таъмини нигоҳдории амволи қарздор чораҳои дигар андешад.

Чораҳо оид ба ҳимояи талабҳои кредиторон мутобиқан то замони ҷорӣ намудани идоракуни беруна ва таъини мудири беруна ё то замони қабул шудани ҳалномаи суд дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва дар бораи кушодани истеҳсолоти озмунӣ ва таъини мудири озмунӣ ё то замони аз тарафи суд тасдиқ намудани созишномаи мусолиҳа ё то замони аз тарафи суд қабул шудани ҳалнома дар бораи рад намудани муфлис эътироф кардани қарздор амал мекунанд.

Суд ҳуқуқ дорад чораҳои ҳимояи талабҳои кредиторонро то ба миён омадани ҳолатҳо, ки қисми сеюми моддаи мазкур пешбинӣ намудааст, бекор кунад.

Моддаи 32. Изҳори назари қарздор ба ариза дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор

Қарздор дар мӯҳлати 5 рӯз аз санаи гирифтани таъинот дар бораи қабули аризаи кредитор, аризаи мақомоти андоз ё мақомоти дигари ваколатдор дар ҳусуси муфлис эътироф намудани қарздор ё аризаи прокурор дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ӯҳдадор аст, ки ба суд, аризадиҳанда ва шахсони дигари дар парвандаи муфлишавӣ иштироккунанда доир ба чунин ариза изҳори назарашро фиристад ва ҳамчунин ҳамаи кредиторонро, ки дар ин ариза номбар нашудаанд, дар бораи нисбати вай оғоз гардидани парвандаи муфлишавӣ оғоҳ намояд. Ба изҳори назари қарздор, ки ба суд фиристода мешавад, бояд далелҳои исботӣ дар бораи аз тарафи қарздор ба аризадиҳанда ва шахсони дигари дар парвандаи муфлишавӣ иштироккунанда фиристода шудани нусхаҳои изҳори назар илова карда шаванд.

Ба гайр аз маълумотҳо, ки дар **Кодекси Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мурофиаи судии иқтисодӣ** пешбинӣ шудаанд, дар изҳори назари қарздор маълумотҳои зерин нишон дода мешаванд:

эътирози қарздор ба талабҳои аризадиҳанда;

маблағи умумии қарзи қарздор оид ба ӯҳдадориҳо дар назди кредиторон, музди меҳнати кормандони қарздор ва пардохтҳои ҳатмӣ;

маълумот дар бораи амволи мавҷудбудаи қарздор, аз ҷумла маблағҳои пулие, ки дар суратҳисобҳои бонкӣ ва ташкилотҳои дигари кредитӣ дорад, рақами суратҳисобҳои

номбаршудаи бонкӣ, ташкилотҳои дигари кредитӣ ва суроғаи почтавии бонку ташкилотҳои кредитӣ;

далелҳои қонеъ карда тавонистани талабҳои аризадиҳанда дар ҳолате, ки қарздор онҳоро эътироф намояд;

- **рӯйхати кредиторон ва қарздорон бо муайянсозии қарзҳои кредиторӣ ва дебиторӣ, бо нишон додани суроғаи кредиторон ва қарздорон. (ҚҶТ аз 19.05.09, №509)**

Набудани изҳори назари қарздор набояд барои баррасии парвандаи муфлишавӣ монеъ шавад.

Дар ин ҳолат суд ба мудир супориш медиҳад, ки ҳамаи кредиторонро муқаррар намуда, дар бораи оғоз намудани парвандаи муфлишавӣ ба онҳо аз ҳисоби қарздор огоҳинома фиристад.

Моддаи 33. ҳалнома дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ

Ҳалномаи суд дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ дар ҳолатҳои муқаррар гардиданӣ аломатҳои муфлишавии қарздор, ки моддаи 5 Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст ва инчунин набудани асос борои ҷорӣ намудани идоракуни берауна қабул карда мешавад.

Дар ҳалномаи суд оид ба муфлис эътироф намудани қарздор – шахси хукуқӣ ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ бояд чунин нишондодҳо бошанд:

дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор;

дар бораи кушодани истеҳсолоти озмунӣ;

дар бораи таъини мудири озмунӣ.

Дар ҳалномаи суд оид ба муфлис эътироф намудани қарздор – соҳибкори инфириодӣ дар бораи беътибор шудани бақайдигирии давлатии қарздор ба сифати соҳибкори инфириодӣ зикр карда мешавад.

ҳалномаи суд дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ бояд фавран иҷро гардад, агар суд тартиби дигареро муқаррар накарда бошад.

Моддаи 34. Аз тарафи суд нашр намудани хабари муфлис эътироф гардиданӣ қарздор

Хабари муфлис эътироф гардиданӣ қарздор аз тарафи суде, ки дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва оиди кушодани истеҳсолоти озмунӣ ҳалнома қабул кардааст, дар воситаҳои аҳбори умум аз ҳисоби қарздор ва дар сурати набудани маблағҳои қарздор аз ҳисоби кредиторе, ки бо ариза оид ба муфлис эътироф намудани қарздор муроҷиат кардааст, нашр карда мешавад.

Хабари бекор кардани ҳалномаи суд дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор низ ба ҳамин тартиб бояд нашр карда шавад.

Моддаи 35. ҳалномаи суд дар бораи рад кардани муфлис эътироф намудани қарздор

Ҳалномаи суд дар бораи рад кардани муфлис эътироф намудани қарздор дар ҳолатҳои зерин қабул карда мешавад:

набудани аломатҳои муфлишавӣ, ки дар моддаи 5 Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд;

қонеъ гардиданӣ талабҳои арзшудаи кредиторон то вақти аз тарафи суд қабул намудани ҳалнома дар бораи парвандаи муфлишавӣ;

муқаррар гардиданӣ муфлишавии сохта ва барқасд;

дар ҳолатҳои дигаре, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст.

Агар далелҳои маълуме бошанд, ки онҳо оиди дар ихтиёри қарздор мавҷуд будани моликияти бозоргир шаҳодат диханд, суд ҳукуқ дорад бо илтимосномаи қарздор баррасии парвандаи муфлишавиро мавқуф гузошта, ба қарздор пешниҳод намояд, ки дар мӯҳлати муқаррарнамудаи суд талабҳои кредиторонро қонеъ гардонад.

Моддаи 36. Оқибати қабулшавии ҳалномаи суд дар бораи радкунӣ оид ба муфлис эътироф намудани қарздор

Аз тарафи суд қабул шудани ҳалнома дар бораи радкунӣ оид ба муфлис эътироф намудани

қарздор барои қатъ шудани амали ҳолатхое, ки бар асари қабули ариза дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор пеш омада буданд ва (ё) чорӣ намудани мушоҳида асос мешавад.

Моддаи 37. Асосҳои қатъ намудани парвандаи муфлишавӣ

Суд парвандаи муфлишавиро дар ҳолатҳои зерин қатъ менамояд:

барқарор шудани қобилияти маблағузаронии қарздор дар чараёни идоракуни беруна;
бастани созишиномаи мусолиҳа.

Моддаи 38. Тақсими харочоти судӣ ва харочоти пардохти подоши мудир

Тамоми харочоти судӣ, аз ҷумла харочоти боҷи давлатӣ, ки мӯҳлати пардохташон дароз ё қӯтоҳ карда шуда буданд ва ҳамчунин харочоти пардохти подоши мудир ба амволи қарздор мансубият дошта, аз ҳисоби ин амвол бе навбат рӯёнда мешавад.

Бо созишиномаи мусолиҳа тартиби дигари тақсими харочоти мазкурро пешбинӣ намудан мумкин аст.

Дар ҳолати аз тарафи суд бинобар набудани аломатҳои муфлишавӣ қабул гардиданӣ ҳалнома дар бораи рад кардани муфлис эътироф намудани қарздор харочоти дар қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда ба лаҳзаи оғоз намудани парвандаи муфлишавӣ ба кредиторони ба суд бо аризаи кредитор муроҷиаткарда мансубият дошта, дар байни онҳо мутаносибан аз рӯи талабҳояшон тақсим карда мешавад.

Тартиби тақсими харочоти судӣ ва харочоти пардохти подоши мудир дар ҳалномаи суд ё таъиноти судӣ, ки аз рӯи натиҷаи баррасии парвандаи муфлишавӣ қабул шудааст, муайян карда мешавад.

БОБИ IV МУФЛИШАВИИ СОҲИБКОРИ ИНФИРОДӢ

Моддаи 39. Асосҳои муфлис эътироф намудани соҳибкори инфиродӣ

Асоси муфлис эътироф намудани соҳибкори инфиродӣ надоштани қобилияти қонеъ кардани талабҳои кредиторон оид ба ўҳдадориҳои вобаста ба фаъолияти соҳибкорӣ, мақомоти андоз ва мақомоти дигари ваколатдор аз рӯи талабҳои пардохтҳои ҳатмӣ, ҳамчунин аз ҷониби прокурор дода шавад.

Моддаи 40. Ариза дар бораи муфлис эътироф намудани соҳибкори инфиродӣ

Ариза дар бораи муфлис эътироф намудани соҳибкори инфиродӣ мумкин аст аз ҷониби қарздор – соҳибкори инфиродӣ, кредитор аз рӯи ўҳдадориҳои вобаста ба фаъолияти соҳибкорӣ, мақомоти андоз ва мақомоти дигари ваколатдор аз рӯи талабҳои пардохтҳои ҳатмӣ, ҳамчунин аз ҷониби прокурор дода шавад.

Ҳангоми татбиқи расмияти муфлишавии соҳибкори инфиродӣ кредиторони вай аз рӯи ўҳдадориҳое, ки ба фаъолияти соҳибкорӣ вобаста нестанд, ҳамчунин кредиторон бо талабҳои хусусияти шахси дошта низ ҳуқуқ доранд талабҳои худро пешниҳод намоянд.

Моддаи 41. Оқибатҳои муфлис эътироф намудани соҳибкори инфиродӣ

Аз лаҳзаи аз ҷониби суд қабул гардиданӣ ҳалнома дар бораи муфлис эътироф намудани соҳибкори инфиродӣ ва қушодани истеҳсолоти озмунӣ, бақайдгирии давлатии вай ба сифати соҳибкори инфиродӣ беэътибор гардида, ҳамчунин иҷозатномаи (литсензияи) ба вай дода шуда оиди анҷом додани фаъолияти муайянни соҳибкорӣ бекор доиста мешавад.

Соҳибкори инфиродиро, ки муфлис эътироф гардидааст, дар мӯҳлати як сол аз лаҳзаи муфлис эътирофшавиаш ба сифати соҳибкори инфиродӣ ба қайд гирифттан мумкин нест.

Суд нусхай ҳалномаро дар бораи муфлис эътироф намудани соҳибкори инфиродӣ ва қушодани истеҳсолоти озмунӣ ба мақомоте, ки шаҳрвандро ба сифати соҳибкори инфиродӣ ба қайд гирифтааст, мефиристад.

БОБИ V МУШОҲИДА

Моддаи 42. Җорӣ намудани мушоҳида

Расмиёти мушоҳида барои субъектҳои хурду миёна ва дигар шахсони ҳуқуқӣ (ташкилотҳои ғайритичоратӣ) – ба мӯҳлати як моҳ ва барои субъектҳои соҳибкории калон ба мӯҳлати то ду моҳ амалӣ мегардад. (ҚҖТ аз 19.05.09, №509)

Моддаи 43. Оқибатҳои аз тарафи суд баровардани таъинот оиди қабули ариза дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор

Аз лаҳзai аз ҷониби суд баровардани таъинот оиди қабули ариза дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор:

талабҳои амволиро нисбат ба қарздор танҳо бо риояи тартиби пешниҳоди талабҳо ба қарздор, ки Қонуни мазкур муқаррар кардааст, пешниҳод намудан мумкин аст;

бо илтимосномаи кредитор пешбуруди парвандаҳои вобаста ба рӯёниданни маблағҳои пулӣ ва дигар амвол аз қарздор боздошта мешавад. Кредитор дар ҷунин ҳолат ҳуқуқ дорад мутобики тартиби дар ҳамин Қонун муқарраршуда талабҳои худро ба қарздор пешниҳод намояд;

иҷрои ҳуҷҷатҳои иҷроия оид ба ситонидани амвол, ба истиснои иҷрои ҳуҷҷатҳои иҷроия, ки онҳо дар асоси ҳалномаи суд дар бораи аз қарздор ситонидани қарзи музди меҳнат, додани подоши аз рӯи шартномаи муаллифӣ, алимент, инчунин баргардонидани зиёни ба ҳаёту саломатӣ расондашуда ва зиёни маънавӣ, ки то лаҳзai аз ҷониби суд қабул шудани ариза дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор дода шудаанд, боздошта мешавад;

қонеъ гардонидани талабҳои иштирокии қарздор – шахси ҳуқуқӣ дар бораи ҷудо карда додани хиссааш (пай) аз амволи қарздор бинобар аз ҳайати иштирокчиён баромаданаш манъ аст.

Бо мақсади таъмин намудани амали тадбирҳое, ки дар қисми якуми моддаи мазкур пешбинӣ шудаанд, таъиноти судӣ оиди қабули ариза дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ба бонк ва дигар муассисаҳои кредитӣ, ки дар онҳо қарздор суратҳисоби бонкӣ дорад, инчунин ба дигар судҳои даҳлдор, мақомоти андоз ва мақомоти дигари ваколатдор фиристода мешавад.

Моддаи 44. Оқибатҳои ҷорӣ намудани мушоҳида

Җорӣ намудани мушоҳида барои аз вазифа дур намудани роҳбари қарздор ё мақомоти дигари идоракуни қарздор асос нагардида, онҳо иҷрои ваколатҳои худро бо маҳдудиятҳои дар қисмҳои дуюм ва сеюми моддаи мазкур муқаррарнамуда идома медиҳанд.

Мақомоти идоракуни қарздор аҳҷҳои зеринро танҳо бо розигии мудири муваққатӣ анҷом медиҳад:

аҳҷҳои вобаста ба иҷора ва гарав додани амволи ғайриманқул, додани амволи номбаршуда ба сифати ҳисса ба сармояи оинномавии ҷамъиятҳо ва ширкатҳои ҳочагидорӣ ё ихтиёрдorии тарзи дигари ҷунин моликият;

аҳҷҳои вобаста ба ихтиёрдorии амволи дигари қарздор, ки арзиши балансиашон зиёда аз 10 фоизи арзиши баланси дорои қарздорро ташкил медиҳанд;

аҳҷҳои вобаста ба қабул ва додани қарзҳо (кредитҳо), додани кафолат, гузашт намудани ҳуқуқи талабкунӣ, гузаронидани қарз, инчунин аҳҷҳои вобаста ба таъисиси идоракуни боэътиномди амволи қарздор.

Мақомоти идоракуни қарздор ҳуқуқ надорад қарорҳои зерин қабул намояд:

дар бораи азnavташкилкунӣ (муттаҳид кардан, ҳамроҳшавӣ, тақсимшавӣ, ҷудошавӣ, табдил додан) ва барҳамдихии қарздор;

дар бораи таъисиси шахсони ҳуқуқӣ ё дар бораи иштирок намудан дар шахсони ҳуқуқии дигар;

дар бораи таъисиси филиалҳо ва намояндагиҳо;

дар бораи пардохти дивидендҳо;

дар бораи аз тарафи қарздор паҳн намудани вомбаргҳо ва дигар қоғазҳои қимматноки муомилотӣ;

дар бораи баромадан аз ҳайати иштирокчиёни қарздор - шахси ҳуқуқӣ ва аз саҳҳомон ҳаридани саҳмияҳои қаблан баровардашуда.

Мақомоти идоракуни қарздор метавонад бо розигии мудири муваққатӣ дар бораи

иштироки қарздор дар иттиҳодияҳои дигари шахсони ҳуқуқӣ қарор қабул намояд.

Агар роҳбари қарздор барои таъмини ҳифзи амволи қарздор чораҳои зарурӣ наандешад, ба мудири муваққатӣ ҳангоми ичрои ўҳдадориҳояш монеъ шавад ё дигар талабҳои қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя накунад, суд ҳуқуқ дорад вайро аз ичрои вазифааш дур намояд. Дар чунин ҳолатҳо ичрои вазифаҳои роҳбари қарздор ба зиммаи мудири муваққатӣ гузошта мешавад.

Аз лаҳзай ҷорӣ намудани мушоҳида ҳабси амволи қарздор ва дигар маҳдудсозии қарздор оиди ихтиёрдории амволи ба вай мансуббода танҳо дар доираи раванди муфлисшавӣ бояд сурат гирад.

Моддаи 45. Мудири муваққатӣ

Мудири муваққатӣ аз ҷониби суд аз ҳисоби номзадҳои пешниҳоднамудаи кредиторон ва дар сурати набудани чунин пешниҳодот аз ҳисоби шахсоне, ки суд ба сифати мудир ба қайд гирифтааст, таъин карда мешавад.

Мудири муваққатӣ аз лаҳзай аз ҷониби суд таъин шуданаш то ҷорӣ намудани идоракунии беруна ва таъини мудири беруна ё то аз ҷониби суд қабул шудани ҳалнома дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва дар бораи күшодани истехсолоти озмунӣ ва таъини мудири озмунӣ ё то аз ҷониби суд тасдиқ намудани созишишномаи мусолиҳа, ё то аз ҷониби суд қабул намудани ҳалнома дар бораи рад кардани муфлис эътироф намудани қарздор фаъолият мекунад.

Дар ҳолати муваққатан ғайри қобили мехнат будани мудири муваққатӣ суд ҳуқуқ дорад, ки мувовини мудири муваққатиро иҷроқунандаи вазифаи ўт таъин намояд.

Мудири муваққатӣ ҳуқуқ дорад, ки дар сурати мавҷуд будани сабабҳои узрнок бо ариза ба суд дар бораи аз ичрои вазифаи мудири муваққатӣ озод намуданаи муроҷиат намояд.

Дар ҳолати қонеъ гардонидани аризаи мудири муваққатӣ оиди аз ичрои вазифаи мудири муваққатӣ озод намудани вай суд мудири муваққатии навро таъин менамояд. То таъиншавии мудири муваққатии нав мудири муваққатӣ ичрои вазифаҳояшро давом медиҳад.

Моддаи 46. ҳуқуқ ва вазифаҳои мудири муваққатӣ

Мудири муваққатӣ ҳуқуқ дорад:

аз номи худ оид ба беэътибор донистани аҳдҳо, инчунин дар бораи татбиқи оқибатҳои беэътибории аҳдҳои камарзиши аз тарафи қарздор бе риояи талаботи муқаррарнамудаи ҳамин Қонун басташуда ё иҷрогардида ба суд талаб пешниҳод намояд;

бо ариза дар бораи қабули чораҳои иловагӣ оид ба таъмини ҳифзи амволи қарздор, аз ҷумла дар бораи бе розигии мудири муваққатӣ манъ намудани бастани аҳдҳои дар қисми дуюми моддаи 44 Қонуни мазкур пешбинишуда, ҳамчунин дар бораи додани когазҳои қимматнок, арзишҳои асъорӣ ва амволи дигари барои нигоҳдорӣ ба шахсони сеюм додашуда, инчунин дар бораи бекор намудани ҳамин гуна чораҳо ба суд муроҷиат намояд;

дар бораи аз вазифа дур кардани роҳбари қарздор бо дарҳост ба суд муроҷиат намояд;

ҳама гуна иттилоот ва ҳӯҷҷатҳои ба фаъолияти қарздор вобастаро гирад;

ваколатҳои дигари муқаррарнамудаи ҳамин Қонунро анҷом дихад.

Мақомоти идоракунии қарздор вазифадор аст, ки бо дарҳости мудири муваққатӣ ба вай ҳама гуна маълумотҳои ба фаъолияти қарздор даҳлдорро пешниҳод намояд.

Мудири муваққатӣ вазифадор аст:

баҳри таъмини нигоҳдории моликияти қарздор тадбирҳо андешад;

ҳолати молиявии қарздорро таҳлил намояд;

мавҷудияти аломатҳои муфлисшавии сохта ва барқасдро муайян созад;

кредиторони қарздорро муқаррар намуда, андозаи талабҳои онҳоро муайян созад, ба кредиторон оиди оғоз шудани парванда дар бораи муфлисшавӣ хабар дихад;

маҷлиси аввали кредиторонро даъват намояд.

Баъди анҷоми мушоҳида мудири муваққатӣ ба суд дар бораи фаъолияти худ ҳисбот, оид ба ҳолати молиявии қарздор маълумот ва дар бораи имконпазир будан ё набудани барқарорсозии қобилияти пардохтии қарздор таклифҳо пешниҳод менамояд.

Моддаи 47. Таҳлили ҳолати молиявии қарздор

Таҳлили ҳолати молиявии қарздор бо мақсади муайян намудани кифоягии амволи ба қарздор тааллуқдошта барои пардохти харочоти судӣ, харочоти подоши мудир ва ҳамчунин имконпазир будан ё набудани барқарорсозии қобилияти пардохтии қарздор гузаронида мешавад.

Агар дар натиҷаи таҳлили ҳолати молиявии қарздор амволи ба қарздор тааллуқдошта барои пӯшонидани харочоти судӣ нокифоя муқаррар карда шавад, кредиторон ҳуқуқ доранд дар бораи ҷорӣ намудани идоракуни беруна танҳо дар сурати муайян соҳтани манбаъҳои пӯшонидани харочоти судӣ қарор қабул намоянд.

Агар кредиторон манбаи пӯшонидани харочоти судиро муайян накарда бошанд, кредиторони ба тарафдории ҷорӣ намудани идоракуни беруна овоззода барои пӯшонидани харочоти зикршуда ба зиммаи худ ӯҳдадориҳои якҷоя мегиранд.

Моддаи 48. Муқаррар намудани ҳаҷми талабҳои кредиторон

Бо мақсади иштирок дар маҷлиси якуми худ кредиторон ҳуқуқ доранд талабҳояшонро дар мӯҳлати 1 моҳ аз рӯзи гирифтани огоҳиномаи мудири муваққатӣ дар бобати аз тарафи суд қабул кардани ариза дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор пешниҳод намоянд. Талабҳои зикршуда ба истиснои ҳолатҳое, ки мутобиқи ҳамин Қонун талабҳои муқарраршуда ҳисобида мешаванд, ба суд ва қарздор фиристода мешаванд. Талабҳои кредиторон, ки мутобиқи ҳамин Қонун муқарраршуда дониста мешаванд, бо иловаи ҳуҷҷатҳое, ки барои муайян намудани онҳо ҳамчун талабҳои муқарраршуда шаҳодат медиҳанд, ба мудири муваққатӣ фиристода мешаванд.

Оид ба он талабҳои кредиторон, ки мутобиқи ҳамин Қонун муқарраргардида эътироф нашудаанд, қарздор метавонад дар мӯҳлати як моҳ аз рӯзи гирифтани талаби даҳлдор ба суд, кредитор ва ҳамчунин мудири муваққатӣ эътиroz пешниҳод намояд.

Талаби кредитор, ки аз рӯи он дар мӯҳлати пешбининамудаи қисми дуюми ҳамин модда қарздор эътиroz пешниҳод накардааст, ба андозаи арзномудаи кредитор эътироф карда мешавад.

Талабҳои кредиторон, ки аз рӯи онҳо қарздор эътиroz пешниҳод намудааст, бо тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур баррасӣ карда мешаванд.

Моддаи 49. Даъвати маҷлиси якуми кредиторон ва масъалаҳои дар он муҳокимашаванд

Мудири муваққатӣ санаи гузаронидани маҷлиси якуми кредиторонро муайян карда, ҳамаи кредиторонро дар бораи он оғоҳ месозад. Маҷлиси якуми кредиторон бояд дар мӯҳлати на дертар аз 10 рӯз то санаи баргузории маҷлиси суд, ки бо таъиноти судӣ оид қабули ариза дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор муқаррар гардидааст, баргузор шавад.

Иштирокчиёни маҷлиси якуми кредиторон бо ҳуқуқи овозиҳӣ кредиторони озмуни, мақомоти андоз ва мақомоти дигари ваколатдор мебошанд, ки:

талабҳояшон мутобиқи ҳамин Қонун муқарраршуда эътироф гардида, ба мудири муваққатӣ фиристода шудаанд;

ҳаҷми талабҳояшон аз тарафи суд бо эътиrozи қарздор ба талабҳои кредиторон то гузаронидани маҷлиси якуми кредиторон муқаррар шудааст.

Дар маҷлиси якуми кредиторон бе ҳуқуқи овозиҳӣ мудири муваққатӣ, роҳбари қарздор ва намояндаи кормандони қарздор иштирок мекунанд.

Салоҳияти маҷлиси якуми кредиторон:

қабули қарор оид ба ҷорӣ кардани идоракуни беруна ва бо илтимосномаи даҳлдор ба суд муроҷиат намудан;

қабули қарор дар бораи бо илтимоснома ба суд муроҷиат намудан оиди муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истехсолоти озмуни;

муайян намудани шумораи ҳайати кумитаи кредиторон ва интиҳоби аъзои он;

ҳаллу фасли масъалаҳои дигар, ки ҳамин Қонун пешбинӣ намудааст.

Мудири муваққатӣ протоколи маҷлиси якуми кредиторонро дар мӯҳлати на дертар аз як ҳафтаи рӯзи баргузории маҷлиси якуми кредиторон ба суд пешниҳод менамояд.

Моддаи 50. Қарори мағлиси якуми кредиторон дар бораи чорӣ намудани идоракунии беруна

Қарори мағлиси якуми кредиторон дар бораи чорӣ намудани идоракунии беруна бояд мӯҳлати пешниҳодшудаи идоракунии беруна, номзад ба мудири беруна ва ҳамчунин маълумотро дар бораи вай дар бар гирад.

БОБИ VI ИДОРАКУНИИ БЕРУНА

Моддаи 51. Тартиби чорӣ намудани идоракунии беруна

Идоракунии беруна аз тарафи суд дар асоси қарори мағлиси кредиторон ба истиснои ҳолатҳое, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст, чорӣ карда мешавад.

Таъиноти судӣ дар хусуси чорӣ намудани идоракунии беруна бояд бетаъхир ба иҷро расонда шавад.

Аз болои таъиноти судӣ дар хусуси чорӣ намудани идоракунии беруна шикоят кардан мумкин аст.

Идоракунии беруна ба муддати на бештар аз **10** моҳ, ки мумкин аст на бештар аз **1** моҳи дигар дароз карда шавад, чорӣ карда мешавад, агар Қонуни мазкур тартиби дигареро пешбинӣ накарда бошад. (**ҚЧТ аз 19.05.09, №509**)

Бо илтимосномаи мағлиси кредиторон ё мудири беруна мӯҳлати идоракунии беруна аз тарафи суд мумкин аст дар доираи мӯҳлатҳое, ки қисми чоруми ҳамин модда муқаррар намудааст, кам ё зиёд карда шавад.

Моддаи 52. Оқибатҳои чорӣ намудани идоракунии беруна

Аз рӯзи чорӣ намудани идоракунии беруна:

роҳбари қарздор аз иҷрои вазифааш дур карда шуда, идоракунии корҳои қарздор ба мудири беруна voguzor карда мешавад;

ваколатҳои мақомоти идоракунии қарздор ва молики амволи қарздор - шахси ҳуқуқӣ қатъ гардида, ваколатҳои роҳбари қарздор ва мақомоти дигари идоракунии қарздор ба истиснои ваколатҳое, ки мутобики ҳамин Қонун ба шахсони (мақомоти) дигар меғузараанд, ба мудири беруна voguzor мегарданд. Мақомоти идоракунии қарздор дар муддати 3 рӯз аз рӯзи таъин шудани мудири беруна вазифадор аст, ки хуччатҳои муҳосибӣ ва дигар хуччатҳои шахси ҳуқуқӣ, мӯҳр, штамп, арзишҳои моддӣ ва арзишҳои дигарро ба мудири беруна супорад;

чораҳои қаблан андешидашуда оиди ҳимояи талабҳои кредиторон бекор карда мешаванд;

ба қонеъгардонии талабҳои кредиторон оид ба ўҳдадориҳои пулӣ ва пардохтҳои ҳатмии қарздор, ба истиснои ҳолатҳое, ки ҳамин Қонун пешбинӣ намудааст, моратория чорӣ карда мешавад.

Дар интиҳои идоракунии беруна маблағҳои ноустуворона (ҷаримаҳо, пеняҳо) ва ҳамчунин маблағҳои зарари расондашуда, ки қарздор вазифадор аст аз рӯи ўҳдадориҳои пулӣ ва пардохтҳои ҳатмӣ ба кредиторон пардохт намояд, мумкин аст барои пардохт намудан дар ҳамон ҳаҷме, ки дар рӯзи чорӣ намудани идоракунии беруна мавҷуд будаанд, пешниҳод карда шаванд.

Моддаи 53. Моратория ба қонеъгардонии талабҳои кредиторон

Моратория ба қонеъгардонии талабҳои кредиторон ба ҳамон ўҳдадориҳои пулӣ ва пардохтҳои ҳатмие, ки мӯҳлати иҷрояшон то чорӣ намудани идоракунии беруна расидааст, даҳл дорад.

Дар давоми амали мораторияи қонеъгардонии талабҳои кредиторон оид ба ўҳдадориҳои пулӣ ва пардохтҳои ҳатмӣ, ки дар қисми якуми ҳамин модда пешбинӣ гардидааст:

ба рӯёнда гирифтан аз рӯи хуччатҳои иҷроишиӣ ва дигар хуччатҳо, ҳамчунин ба ситониданҳои бебаҳс амалишаванд; ба

иҷрои хуччатҳои иҷроишиӣ оид ба ҷаримаҳои амволӣ, ба истиснои иҷрои хуччатҳои иҷроишиӣ, ки дар асоси ҳалномаи суд дар хусуси ситонидани қарздории музди кор, додани подоши аз рӯи шартномаҳои муаллифӣ, алиментҳо ва ҳамчунин баргардонидани зарари ба ҳаёт

ва саломатй расонидашуда ва зарари маънавй, ки то лаҳзай аз тарафи суд қабул гардиданি ариза дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор эътибори қонунй пайдо кардаанд, боздошта мешавад;

маблағи ноустуворона, (чаримаҳо, пеняҳо) ва мучозоти молиявии (иқтисодии) дигари ичро накардан ё ичрои номатлуби ӯҳдадориҳои пулӣ ва пардохтҳои ҳатмӣ ва ҳамчунин фоизҳои пардохтшаванда ҳисоб карда намешаванд.

Мораторияи қонеъгардонии талабҳои кредиторон ҳамчунин ба талабҳои кредиторон дар хусуси ҷуброни зараре, ки бо сабаби аз тарафи мудири беруна рад карда шудани ичрои шартномаҳои қарздор ба миён омадаанд, даҳл мекунад.

Қоидаҳое, ки дар қисмҳои дуюм ва сеюми ҳамин модда пешбинӣ шудаанд, ба ӯҳдадориҳои пулӣ ва пардохтҳои ҳатмие, ки мӯҳлати ичрояшон баъди ҷорӣ намудани идоракуни беруна расидаанд, татбиқ намешаванд.

Мораторияи қонеъгардонии талабҳои кредиторон ба талабҳо оиди ситонидани қарзи музди меҳнат, пардохти подоши шартномаҳои муаллифӣ, алиментҳо ва ҳамчунин ҷуброни зарари ба ҳаёту саломатй расондашуда даҳл намекунад.

Моддаи 54. ҳуқуқ ва вазифаҳои мудири беруна

Мудири беруна ҳуқуқ дорад:

амволи қарздорро мустақилона бо маҳдудиятҳои пешбининамудаи Қонуни мазкур ихтиёрдорӣ намояд;

аз номи қарздор созишномаи мусолиҳа бандад;

оид ба рад намудани ичрои шартномаҳои қарздор арз кунад;

маҷлиси кредиторонро даъват намояд.

Мудири беруна вазифадор аст:

амволи қарздорро барои ихтиёрдорӣ қабул намуда, инвентаризатсияи онро гузаронад;

барои идоракуни беруна ва ҳисобӣ намудан бо кредиторон суратҳисоби маҳсус кушояд;

нақшаи идоракуни берунаро таҳия намуда, барои тасдиқ ба маҷлиси кредиторон пешниҳод намояд;

корҳои муҳосибӣ, молиявӣ ва омориро анҷом диҳад;

оид ба талабҳои пешниҳоднамудаи кредиторон ба қарздор бо тартиби муқарраргардида эътиroz баён намояд;

барои ситонидани қарзҳои дар назди қарздорбуда чораҳо анҷешад;

талабҳои кредиторонро баррасӣ намояд;

рӯйхати талабҳои кредиторонро барад;

ба маҷлиси кредиторон оид ба натиҷаҳои ичрои нақшаи идоракуни беруна ҳисбот пешниҳод намояд;

ваколатҳои дигареро, ки Қонуни мазкур пешбинӣ менамояд, ба ҷо орад.

Моддаи 55. Муқаррар намудани ҳаҷми талабҳои кредиторон

Кредиторон ҳуқуқ доранд, ки талабҳои ҳудро ба қарздор дар ҳар лаҳзай ҷараёни идоракуни беруна пешниҳод намоянд. Талабҳои зикршуда ба мудири беруна бо суроғаи почтавии қарздор фиристода мешаванд. Талабҳои кредиторон, ки мутобики Қонуни мазкур муқарраргашта эътироф шудаанд, бо замимаи ҳуҷҷатҳо, ки имконияти муқарраршавии ин талабҳоро муайян месозад, ба мудири беруна фиристода мешаванд.

Мудири беруна талабҳои пешниҳоднамудаи кредиторонро баррасӣ намуда, аз рӯи натиҷаҳои баррасии онҳо дар рӯйхати талабҳои кредиторон на дертар аз ду ҳафтai баъди қабули талаби даҳлдор сабт мегузорад. Оиди натиҷаҳои баррасии талаби кредитор мудири беруна кредитори даҳлдорро дар мӯҳлати на бештар аз як моҳ баъди қабули талаби зикршуда оғоҳ менамояд.

Кредиторон эътиrozҳои ҳудро аз рӯи натиҷаҳои баррасии талабҳояшон, ки аз тарафи мудири беруна анҷом дода шудааст, метавонанд ба суде, ки парвандаи муфлишавиро баррасӣ менамояд, дар мӯҳлати як моҳ аз рӯзи гирифтани онҳо пешниҳод намоянд.

Талабҳои кредиторон, ки аз рӯи онҳо дар мӯҳлати пешбининамудаи қисми сеюми ҳамин

модда эътиroz пешниҳод нагардидааст, ба андоза, таркиб ва навбати қонеъгардоние, ки мудири беруна муайян намудааст, муқарраргашта ҳисоб меёбанд.

Талабҳои кредиторон, ки нисбати онҳо эътиroz пешниҳод шудааст, аз тарафи суд бо тартиби пешбининамудаи Қонуни мазкур баррасӣ мешаванд.

Моддаи 56. Ихтиёрдории моликияти қарздор

Молики амволи қарздор ё мақоми идоракуни қарздор хуқуқ надорад, ки ваколатҳои мудири берунаро оид ба ихтиёрдории амволи қарздор бо роҳи қабули қарор ё тарзи дигар маҳдуд созад.

Аҳдҳои калон ва аҳдҳое, ки дар баста шудани онҳо манфиатҳо дида мешаванд, онҳоро мудири беруна танҳо бо розигии маҷлиси кредиторон ё кумитаи кредиторон мебандад, агар ҳамин Қонун ва нақшай идоракуни беруна тартиби дигареро пешбинӣ накарда бошад.

Ба аҳдҳои калон аҳдҳое доҳил мешаванд, ки бастани онҳо сабабгори ихтиёрдории амволи гайриманқул ё амволи дигари қарздор, ки арзиши балансиашон дар лаҳзаи бастани чунин аҳдҳо зиёда аз 20 фоизи арзиши балансии активҳои қарздорро ташкил медиҳад, мегардад.

Аҳдҳои дар бастанашон манфиатҷӯй мавҷудбуда он аҳдҳое дониста мешаванд, ки яке аз тарафи онҳо дар муносибат ба мудири беруна ё кредиторони озмунӣ шахси манфиатдор аст.

Моддаи 57. Рад намудани ичрои шартномаи қарздор

Мудири беруна дар муддати се моҳ аз рӯзи ҷориҷонии идоракуни беруна хуқуқ дорад ичрои шартномаҳои қарздорро рад намояд.

Радкуни ичрои шартномаҳои қарздорро танҳо нисбати ҳамон шартномаҳое арз намудан мумкин аст, ки онҳо аз ҷониби тарафҳо пурра ё қисман ичро нашудаанд ва яке аз ҳолатҳои зерин мавҷуд бошад:

агар ичроҷонии шартномаи қарздор дар муқоиса бо ҳамин гуна шартномаҳои дар ҳолатҳои муқоисавӣ басташуда барои қарздор зарар оварад;

агар шартнома дарозмӯҳлат бошад (ба мӯҳлати зиёда аз як сол баста шуда бошад) ё дар он гирифтани натиҷаҳои мусбӣ барои қарздор дар ояндаи дарозмулдат ба нақша гирифта шуда бошад;

агар ҳолатҳои дигаре бошанд, ки ба барқарорсозии қобилияти пардохтии қарздор монеъ шаванд.

Тарафи дигари шартномаи қарздор хуқуқ дорад аз қарздор ҷуброни зарари воқеиро, ки аз рад кардани ичрои шартномаи қарздор пайдо шудааст, талаб намояд.

Моддаи 58. Ваколатҳои кумитаи кредиторон

Кумитаи кредиторон хуқуқ дорад қарорҳои зерин қабул намояд:

дар бораи даъвати маҷлиси кредиторон;

дар бораи тавсияҳо ба маҷлиси кредиторон оид ба озод намудани мудири беруна аз ичрои вазифаҳои идоракуни беруна;

дар бораи тасдиқ ё рад намудани аҳдҳои калони қарздор ва аҳдҳое, ки дар бастани онҳо манфиатҷӯй мавҷуд мебошад;

дар бораи ба суд пешниҳод намудани номзад ба вазифаи муовини мудири беруна.

Моддаи 59. Дароз намудани мӯҳлати идоракуни беруна

Дар ҳолате, ки агар маҷлиси кредиторон дар бораи тасдиқи нақшай идоракуни беруна қарор қабул карда бошад, ки дар он мӯҳлати идоракуни беруна аз мӯҳлати дар ибтидо муқарраршуда зиёд бошад ва ҳамчунин мавҷуд будани асосҳои коғӣ, ки дароз кардани мӯҳлати идоракуни беруна ё ичрои нақшай тасдиқшудаи идоракунӣ ба барқарор намудани қобилияти пардохтии қарздор мусоидат меқунад, суд мӯҳлати идоракуни берунаро дароз менамояд.

Моддаи 60. Тадбирҳои барқарорсозии қобилияти пардохтии қарздор

Тадбирҳои барқарорсозии қобилияти пардохтии қарздор инҳо шуда метавонанд:

тағијир додани фаъолияти истехсолӣ;

бастани истеҳсолоти фоиданоовар;
пўшондани қарзҳои дебиторӣ;
фурӯши қисми амволи қарздор;
гузашт кардан аз ҳуқуқи талаби қарздор;
иҷрои ўҳдадориҳои қарздор аз ҷониби молики амволи қарздор - шахси ҳуқуқӣ ё шахси (шахсони) сеом;
воситаҳои дигари барқарор намудани қобилияти пардохтии қарздор.

Моддаи 61. Фурӯши қисми амволи қарздор

Баъди инвентаризатсия ва нархгузории амволи қарздор мудири беруна ҳуқуқ дорад амволи қарздорро дар савдои озод ба фурӯш монад, агар нақшай идоракунии беруна тартиби дигареро пешбинӣ накарда бошад.

Савдо, ба истиснои ҳолатҳое, ки ҳамин Қонун пешбинӣ намудааст, дар шакли музояда гузаронида мешавад.

Амволи қарздор, ки ба амволи қобилияти муомилотиаш маҳдудкардашуда мансуб мебошад, мумкин аст дар савдои пӯшида фурӯхта шавад.

Дар савдои пӯшида шахсоне иштирок мекунанд, ки мутобиқи қонун метавонанд дар иҳтиёри худ ё тибқи дигар ҳуқуқҳои амволӣ чунин амволро дошта бошанд.

Мудири беруна метавонад ба сифати созмондиҳандаи савдо амал намояд ё гузаронидани савдоро дар асоси шартнома ба ташкилоти маҳсусгардонидашуда voguzor намояд. Ташкилоти маҳсусгардонидашуда, ки савдо метавонад, наметавонад нисбати қарздор ва мудири беруна шахси манфиатдор бошад.

Нархи ибтидоии амволи қарздор, ки ба савдо гузошта мешавад, аз тарафи мудири беруна муайян карда мешавад, агар нақшай идоракунии беруна тартиби дигареро пешбинӣ накарда бошад.

Иолиби савдо вазифадор аст, ки нархи фурӯши амволи қарздорро дар мӯҳлати пешбининамудаи протокол ё шартномаи хариду фурӯш, ки аз рӯи натиҷаҳои озмун баста шудаанд, vale на дертар аз як моҳ аз рӯзи гузаронидани савдо пардохт намояд.

Амволи қарздор, ки дар савдои аввал фурӯхта нашудааст, ба савдои такрорӣ бароварда мешавад, агар нақшай идоракунии беруна тартиби дигареро пешбинӣ накарда бошад.

Амволи қарздор, ки дар савдои такрорӣ фурӯхта нашудааст, мумкин аст аз тарафи мудири беруна дар асоси шартномаи хариду фурӯш бе гузаронидани савдо фурӯхта шавад.

Моддаи 62. Гузашт намудани ҳуқуқи талаби қарздор

Гузашт намудани ҳуқуқи талаби қарздор мумкин аст аз тарафи мудири беруна бо роҳи фурӯши талаб дар савдои кушод бо розигии кумитаи кредиторон ё маҷлиси кредиторон анҷом дода шавад, агар нақшай идоракунии беруна тартиби дигареро пешбинӣ накарда бошад.

Моддаи 63. Иҷрои ўҳдадориҳои қарздор аз ҷониби молики амволи қарздор ё шахси (шахсони) сеом

Молики амволи қарздор ҳуқуқ дорад, ки ҳар замон то анҷомёбии идоракунии беруна талабҳои ҳамаи кредиторони озмуниро мувофиқи рӯйхати талабҳои кредиторон яку якбора қонеъ гардонад.

Ба иҷрои ўҳдадориҳои қарздор аз тарафи шахси (шахсони) сеом ба шарте иҷозат дода мешавад, ки агар чунин амал якбора талабҳои ҳамаи кредиторони озмуниро мутобиқи рӯйхати талабҳои кредиторон қонеъ гардонад.

Моддаи 64. Ҳисоботи мудири беруна аз рӯи натиҷаҳои идоракунии беруна ва баррасии он

На дертар аз **панҷ рӯзи корӣ** то анҷомёбии мӯҳлати муқарраргардидаи идоракунии беруна ва ҳамҷунин ҳангоми мавҷудияти асосҳо барои пеш аз мӯҳлат қатъ намудани он мудири беруна вазифадор аст, ки маҷлиси кредиторон ҳисоботи мудири берунаро пешниҳод намояд. (ҚЧТ аз 19.05.09, №509)

Хисоботи мудири беруна бояд инҳоро дар бар гирад:
баланси қарздорро ба санаи охирини хисоботӣ;
хисоби фоида ва зарари қарздорро;

маълумотро дар бораи маблағҳои озоди пулии қарздор, ки мумкин аст барои қонеъ гардонидани талабҳои кредиторон оид ба ўҳдадориҳои пулий ва пардохтҳои ҳатмии қарздор равона карда шаванд;

шарҳи қарзҳои боқимондаи дебитории қарздор ва маълумотро дар бораи он хуқуқҳои истифоданашудаи талабҳои қарздор, ки боқӣ мондаанд;

маълумоти дигарро оид ба имкониятҳои пӯшонидани қарзҳои кредитории қарздор.

Ба хисоботи мудири беруна бояд рӯйхати талабҳои кредиторон замима карда шавад.

Дар баробари пешниҳод кардани хисоботи зикршуда мудири беруна ба маҷлиси кредиторон яке аз масъалаҳои зеринро пешниҳод менамояд:

дар бораи қатъ кардани идоракуни беруна бо сабаби барқарор гардидан қобилияти пардохтии қарздор;

дар бораи имзои созишномаи мусолиҳа;

дар бобати дароз кардани мӯҳлати муқарраршудаи идоракуни беруна;

дар бораи қатъ намудани идоракуни беруна ва бо илтимоснома ба суд оиди муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ муроҷиат кардан.

Хисоботи мудири берунаро маҷлиси кредиторон, ки дар мӯҳлати на дертар аз даҳ рӯзи гузаштани мӯҳлати муайяншудаи идоракуни беруна ё на дертар аз як моҳ пас аз пайдо шудани асос барои пеш аз мӯҳлат қатъ намудани идоракуни беруна даъват карда мешавад, баррасӣ менамояд.

Мудири беруна на дертар аз понздаҳ рӯз то анҷомёбии мӯҳлати муқарраргардидаи идоракуни беруна вазифадор аст ба ҳамаи кредиторон дар бобати гузаронидани маҷлиси кредиторон огоҳинома фиристад.

Огоҳиномаи гузаронидани маҷлиси кредиторон бояд маълумотҳоро дар бораи вақт, сана ва ҷои гузаронидани маҷлиси кредиторон, ҳамчунин тартиби шинос шуданро бо хисоботи мудири беруна дар бар гирад.

Аз рӯи натиҷаҳои баррасии хисоботи мудири беруна маҷлиси кредиторон хуқук дорад яке аз ҷунин қарорҳоро қабул намояд:

дар бораи қатъ намудани идоракуни беруна бо сабаби барқарор шудани қобилияти пардохтии қарздор ва гузаштан ба ҳисоббаробаркунӣ бо кредиторон;

дар бораи бо илтимоснома ба суд дар хусуси дароз намудани мӯҳлати муқарраршудаи идоракуни беруна муроҷиат намудан;

дар бораи бо илтимоснома ба суд дар хусуси муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ муроҷиат намудан;

дар бораи имзои созишномаи мусолиҳа.

Дар ҳолате, ки маҷлиси кредиторон яке аз қарорҳои дар қисми ҳаштуми ҳамин модда пешбинишударо қабул накунад, ё ҳамин гуна қарор дар мӯҳлати 15 рӯз аз лаҳзаи гузаштани мӯҳлатҳои дар қисми панҷуми ҳамин модда пешбинишуда ба суд пешниҳод нагардад, суд дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ ҳалнома мебарорад.

Моддаи 65. Тасдиқи хисоботи мудири беруна аз тарафи суд

Хисоботи дар маҷлиси кредиторон баррасишудаи мудири беруна ва протоколи маҷлиси кредиторон дар мӯҳлати на дертар аз панҷ рӯзи баъди баргузории маҷлиси кредиторон ба суд фиристода мешавад.

Ба хисоботи мудири беруна бояд рӯйхати талабҳо ва шикоятҳои кредитороне, ки дар маҷлиси кредиторон муқобили қабули қарори маҷлиси кредиторон овоз додаанд ё дар овоздиҳӣ иштирок накардаанд, замима карда шавад.

Хисоботи мудири беруна ва шикоятҳои кредиторон дар маҷлиси суд баррасӣ карда мешаванд.

Дар бораи вақт, сана ва ҷои баргузории маҷлиси суд мудири беруна ва кредитороне, ки шикоят кардаанд, огоҳ карда мешаванд.

Агар маңлелисі кредиторон дар бобати қаты намуданы идоракуни беруна бо сабаби барқарор гардиданы қобилияты пардохти қарздор ва гузаштан ба хисоббаробарқунй бо кредиторон қарор қабул намуда бошад, он тоғ хисоботи мудири беруна, ба истиснои ҳолатхой дар ҳамин Қонун пешбiniшиуда, аз тарафи суд тасдиқ карда мешавад.

Агар суд ассоңнок будани шикоятхой кредиторон ё мавчуд набуданы аломатхой барқароргартдин қобилияты пардохти қарздорро муқаррар кунад, тасдиқи хисоботи мудири берунаро рад менамояд.

Дар бораи тасдиқи хисоботи мудири беруна ва ё рад карданы тасдиқи хисоботи мазкур, ё дароз карданы мұхлати идоракуни беруна ё оиди тасдиқи созишинома мусолиҳа таъиноти судай бароварда мешавад, ки аз болои вай шикоят кардан мумкин аст.

Ҳангоми мавчуд будани илтимосномаи маңлелисі кредиторон оид ба муфлис эътироф намуданы қарздор ва күшоданы истехсолоти озмунй, ҳамчунин дар ҳолати аз тарафи суд рад гардиданы тасдиқи хисоботи мудири беруна ё пешниҳод накарданы ҳамин хисобот дар мұхлати як моҳ аз рўзи ба охиррасии мұхлати муқарраршудаи идоракуни беруна суд метавонад дар бораи муфлис эътироф намуданы қарздор ва күшоданы истехсолоти озмунй ҳалнома қабул намояд.

Моддаи 66. Оқибатхой тасдиқи хисоботи мудири беруна

Аз тарафи суд тасдиқ шуданы хисоботи мудири беруна асоси қаты намуданы парвандаи муфлишшавӣ мегардад.

Ҳангоми мавчуд будани илтимосномаи қабулкардаи маңлелисі кредиторон суд ҳуқук дорад мұхлати анҷомдихии хисоббаробарқуниро бо кредиторон муқаррар намояд.

Суд дар бораи тасдиқи хисоботи мудири беруна таъинот бароварда, мұхлати ба охиррасонии хисоббаробарқуниро бо кредиторон муқаррар менамояд, ки он набояд аз рўзи баровардани таъиноти мазкур аз шаш моҳ зиёд бошад. Дар чунин ҳолат парвандаи муфлишшавӣ баъди ба охир расиданы хисоббаробарқунй бо кредиторон қаты карда мешавад.

Агар дар мұхлати муқаррарнамудаи суд хисоббаробарқунй бо кредиторон ба анҷом расонида нашавад, суд дар бораи муфлис эътироф намуданы қарздор ва күшоданы истехсолоти озмунй ҳалнома қабул менамояд.

Моддаи 67. ҳисоббаробарқунй бо кредиторон

Дар ҳолатхой пешбининамудаи қисми панҷуми моддаи 65 Қонуни мазкур мудири беруна хисоббаробарқуниро бо кредиторон мутобиқи рӯйхати талабхой кредиторон аз рўзи тасдиқшавии хисоботи мудири беруна аз тарафи суд оғоз менамояд.

Ҳисоббаробарқунй бо кредиторон бо тартиби муқаррарнамудаи моддаи 78 Қонуни мазкур анҷом дода мешавад. Аз лаҳзаи ичрошавии ўҳдадориҳои қарздор мудири беруна ба рӯйхати талабхой кредиторон қайди даҳлдор мегузорад.

Моддаи 68. Пардохти талабхой кредиторон

Барои мақсадҳои Қонуни мазкур ҳамон талабхои қонеъкардаи кредиторон талабхои пардохшуда ҳисобида мешаванд, ки оиди даст қашидан аз онҳо ё ичрошавияшон созиш ба даст омадааст ё тарзи дигари қатъгардии ўҳдадориҳо, ки он мутобиқи ҳамин Қонун пардохшуда дониста мешавад.

Моддаи 69. Тартиби қатъ гардиданы ваколатхой мудири беруна

Қатъ намуданы идоракуни беруна боиси қатъшавии ваколатхой мудири беруна мегардад.

Агар идоракуни беруна бо созишинома мусолиҳа ё пардохти талабхои кредиторон ба анҷом расад, мудири беруна ичрои вазифаи худро дар доираи ҳуқукҳои роҳбари қарздор то рӯзи таъини (интиҳоби) роҳбари нави қарздор давом медиҳад.

Ваколатхои мақомоти дигари идоракуни қарздор ва молики амволи қарздор – шахси ҳуқуқӣ барқарор карда мешаванд.

Агар суд дар бораи муфлис эътироф намуданы қарздор ва күшоданы истехсолоти озмунй қарор қабул намояд ва мудири озмунй шахси дигар таъин шуда бошад, мудири беруна ичрои вазифаҳояшро то рӯзи супоридани ҳуҷҷатҳо ба мудири озмунй давом медиҳад.

БОБИ VII ИСТЕХСОЛОТИ ОЗМУНИЙ

Моддаи 70. Муқаррароти умумӣ

Аз ҷониби суд қабул гардишани ҳалнома дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор боиси кушодани истеҳсолоти озмунӣ метардад.

Мӯҳлати истеҳсолоти озмунӣ барои субъектҳои соҳибкории хурду миёна ва дигар шахсони ҳукуқӣ (ташкилотҳои ғайритичоратӣ) то панҷ моҳ ва барои субъектҳои соҳибкории қалон то 12 моҳ буда метавонад. (ҚҶТ аз 19.05.09, №509)

Ҳангоми зарурат мӯҳлати истеҳсолоти озмуниро суд метавонад аз мӯҳлати дар қисми дуюми моддаи мазкур пешбинишуда **ба мӯҳлати на зиёда аз як моҳ тамдиҷ намояд**. Аз болои таъиноти судӣ дар бораи аз мӯҳлати пешбинишудаи қисми дуюми моддаи мазкур зиёдтар дароз кардани мӯҳлати истеҳсолоти озмунӣ шикоят кардан мумкин аст.

Моддаи 71. Оқибатҳои кушодани истеҳсолоти озмунӣ

Аз лаҳзәи аз ҷониби суд қабул гардишани ҳалнома дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ:

мӯҳлати иҷрои ҳамаи ўҳдадориҳои пулии қарздор, ҳамчунин пардохтҳои ҳатмии мӯҳлаташон гузаштаи қарздор фарорасида ҳисоб мешавад;

ҳисоб кардани ноустуворона (ҷаримаҳо, пеняҳо), фоизҳо ва дигар намуди мӯҷозоти молиявӣ (иктисодӣ) нисбати ҳамаи намудҳои қарздориҳои қарздор қатъ метардад;

мансубияти маълумот дар бораи вазъи молиявии қарздор, ки баробари категорияҳои маълумоти сирри тиҷоратӣ ҳисоб мешуданд, қатъ метардад;

ба амалбарории аҳҷое, ки ба ҷудо карда додани амволи қарздор ё додани амволи қарздор барои истифода ба шахсони сеюм вобастаанд, танҳо бо тартиби муқаррарнамудаи ҳамин боби Қонун иҷозат дода мешавад;

ҳабсҳои пештар ба амволи қарздор гузашта ва дигар маҳдудиятҳо оид ба ихтиёрдории амволи қарздор бардошта мешаванд. Гузаштани ҳабсҳои нав ба амволи қарздор ва ҷорӣ намудани маҳдудиятҳо оид ба ихтиёрдории амволи қарздор иҷозат дода намешавад;

ҳама гуна талабҳо нисбати қарздор танҳо дар доираи истеҳсолоти озмунӣ пешниҳод метарданд;

иҷрои ўҳдадориҳои қарздор дар ҳолатҳо ва бо тартибе, ки ҳамин боби Қонун муқаррар намудааст, иҷозат дода мешавад.

Аз рӯзи аз ҷониби суд қабул гардишани ҳалнома дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ мақомоти идоракуни қарздор аз иҷрои вазифаҳояшон оид ба идоракунӣ ва ихтиёрдории амволи қарздор дар ҳолате дур карда мешаванд, ки агар қаблан ин гуна дур кардан ҷой надошта бошад ва ҳамчунин ваколатҳои молики амволи қарздор – шахси ҳукуқӣ қатъ метарданд.

Моддаи 72. Мудири озмунӣ

Ҳангоми қабули ҳалнома дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ суд бо тартиби барои таъини мудири беруна пешбинишуда мудири озмуниро таъин мекунад.

Бо илтимосномаи мудири озмунӣ, ки маҷлиси кредиторон ё қумитаи кредиторон маъқул донистааст, суд метавонад якчанд мудирони озмуниро таъин намояд. Суд вазифаҳоро байнни мудирони озмунӣ вобаста ба мураккабии вазифаҳои иҷрошаванд, ҳусусият ва миқдори амволи қарздор тақсим мекунад ва доираи масъулияти ҳар қадоми онҳоро муайян месозад.

Мудири озмунӣ то рӯзи ба охир расидани истеҳсолоти озмунӣ фаъолият мекунад.

Моддаи 73. Нашр кардани маълумот дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ

Маълумотро дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти

озмунӣ мудири озмунӣ аз ҳисоби маблағҳои қарздор дар воситаҳои ахбори омма нашр менамояд.

Маълумоти нашршаванда дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ бояд инҳоро дар бар гирад:

ном ва дигар реквизитҳои қарздор, ки муфлис эътироф шудааст;

номи суде, ки пешбуруди парвандаи муфлишавӣ дар ихтиёри он мебошад;

санаи қабул гардидан ҳалномаи суд дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ;

мӯҳлати муқарраршуда барои пешниҳоди талабҳои кредиторон, ки аз рӯзи нашри ин маълумот набояд аз ду моҳ кам бошад;

маълумот дар бораи мудири озмунӣ.

Маълумот дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ ба мудирони озмунӣ на дертар аз панҷ рӯзи таъин шуданашон фиристода мешавад.

Моддаи 74. Ваколатҳои мудири озмунӣ

Аз рӯзи таъин шудани мудири озмунӣ ҳамаи ваколатҳо оид ба идоракуни қарздор, аз чумла ваколати ихтиёрдории амволи қарздор ба ўвогузор мегардад.

Дар ҳолате, ки агар ҳалнома дар бораи муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ баъди ба охир расидани мушоҳида қабул карда шавад, ваколатҳои мақомоти идоракуни қарздор ва молики амволи қарздор аз рӯзи таъин шудани мудири озмунӣ қатъ мегарданд. Мақомоти идоракуни қарздор дар давоми се рӯзи баъди таъин шудани мудири озмунӣ супоридани хуччатҳои муҳосибӣ ва хуччатҳои дигари қарздор, мӯҳр, штамп, арзишҳои моддӣ ва дигар арзишҳои қарздорро ба мудири озмунӣ таъмин менамоянд. Дар ҳолати аз вазифаҳои зикршуда саркашӣ намудан мақомоти идоракуни қарздор, аз чумла роҳбари қарздор мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ қашид мешаванд.

Мудири озмунӣ аз рӯзи таъин шуданаш вазифаҳои зеринро ичро менамояд:

амволи қарздорро ба ихтиёрдорӣ қабул мекунад, инвентаризатсия намуда, арзиши амволи қарздорро муайян мекунад ва оид ба нигоҳдории онҳо тадбирҳо меандешад;

ҳолати молиявии қарздорро бевосита таҳлил менамояд ва агар дорои донишҳои маҳсус набошад, барои ин амал бо мувофиқаи кредиторон мутахассис – таҳлилгарро ҷалб менамояд; (ҚЧТ аз 19.05.09, №509)

ба шахсони сеюме, ки аз қарздор қарздоранд, оиди рӯёнидани он мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон талаб пешниҳод мекунад;

кормандони қарздорро дар бораи аз кор озодшавии дар пешистода мутобиқи қонунгузории меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон хабардор мекунад;

мутобиқи тартиби муқарраршуда ба талабҳои пешниҳодшудаи кредиторон ба қарздор эътироҳо менамояд;

дар бораи рад намудани икрои шартномаҳои қарздор арз менамояд. Рад намудани икрои шартномаҳои қарздор бо тартиби муқаррарнамудаи моддаи 57 ҳамин Қонун арз карда мешавад;

дар бораи ҷустуҷӯ, пайдо намудан ва баргардонидани амволи қарздор, ки дар ихтиёри шахсони сеюм ҳастаанд, ҷораҳо меандешад;

хуччатҳои қарздорро, ки мутобиқи қонунгузорӣ ва дигар санадҳои ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд ҳатман нигоҳдорӣ шаванд, барои нигоҳдорӣ месупорад;

тадбирҳои дигареро, ки ҳамин Қонун пешбинӣ кардааст, меандешад.

Ҳангоми икрои ваколатҳои худ мудири озмунӣ дар бораи эътироф накардани аҳҳои бастаи қарздор, талаб кардани амволи қарздор аз шахсони сеюм ва бекор кардани шартномаҳои бастаи қарздор даъво пешниҳод карда, амалҳои дигари пешбининамудаи қонунҳо ва дигар санадҳои ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистонро, ки ба баргардонидани амволи қарздор нигаронида шудаанд, анҷом медиҳад.

Мудири озмунӣ ҳангоми икрои ваколатҳои худ ҳуқуқ дорад ба шахсони сеюм, ки мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ўҳдадориҳои қарздор бинобар оварда расонидани қарздор то ҳолати муфлишавӣ масъулияти субсидиарӣ доранд, талабҳои пешниҳод намояд.

Ҳаҷми талабҳои номбаршуда бо назардошти фарқияти байни маблағи умумии талабҳои кредиторон ва молу мулки озмунӣ муайян карда мешавад.

Маблагхой рүёндешуда ба молу мулки озмунй ҳамроҳ карда мешаванд ва мумкин аст танҳо барои қонеъ гардонидани талабҳои кредиторон аз рӯи навбат, ки ҳамин Қонун пешбинӣ намудааст, истифода бурда шаванд.

Моддаи 75. Муайян кардани нархи амволи қарздор

Мудири озмунй дар ҷараёни истехсолоти озмунй амволи қарздорро инвентаризатсия намуда, нархи онро муайян мекунад.

Барои анҷом додани ин кор мудири озмунй ҳукуқ дорад нархгузорон ва дигар мутахассисонро бо пардоҳти музди меҳнаташон аз ҳисоби амволи қарздор ба кор ҷалб намояд, агар тартиби дигареро маҷлиси кредиторон ё кумитаи кредиторон мӯқаррар накарда бошад.

Дар ҳолатҳое, ки агар амволи ба фурӯшмондаи қарздор дар ҷараёни истехсолоти озмунй амволи гайриманқул бошад, он тоҷиҳати амволи номбаршуда то фурӯш, бо ҷалби нархгузорони мустақил нархгузорӣ карда мешавад, агар маҷлиси кредиторон ё кумитаи кредиторон тартиби дигареро мӯқаррар накарда бошад.

Моддаи 76. Молу мулки озмунй

Ҳамаи амволи дар лаҳзаи кушодани истехсолоти озмунй мавҷудбуда ва дар ҷараёни истехсолоти озмунй ошкоршудаи қарздор молу мулки озмуниро ташкил медиҳад.

Аз амволи қарздор, ки молу мулки озмуниро ташкил додааст, амволи аз муомилот баровардашуда, ҳукуқҳои амволии ба шаҳсияти қарздор алоқамандбуда, аз ҷумла ҳукуқҳои бо иҷозатнома (литсензия) машғул шудан ба намудҳои муайянни фаъолият асосёфта, ҳамчунин амволи дигари дар ҳамин Қонун пешбинишуда бароварда мешаванд.

Бо мақсади дуруст ба роҳ мондани баҳисобгирии амволи қарздор, ки молу мулки озмуниро ташкил медиҳад, мудири озмунй ҳукуқ дорад муҳосибон, аудиторҳо ва дигар мутахассисонро ҷалб намояд.

Моддаи 77. Амволи қарздор, ки ба молу мулки озмунй доҳил карда намешавад

Ҳангоми дар таркиби амволи қарздор мавҷуд будани амволе, ки аз муомилот бароварда шудааст, мудири озмунй молики амволи номбаршударо дар ин бора огоҳ менамояд.

Молики амволи аз муомилот баровардашуда вазифадор аст, ки дар давоми як моҳ аз рӯзи гирифтани огоҳиномаи мудири озмунй ин амволро қабул намояд ё онро ба шаҳси дигар вобаста кунад.

Дар ҳолати аз ҷониби молики амволи аз муомилот бароварда – шуда иҷро накардани вазифаҳои дар қисми дуюми ҳамин модда пешбинишуда дар муддати як моҳ аз рӯзи гирифтани огоҳиномаи мудири озмунй ҳамаи ҳарочоти нигоҳдории амволи аз муомилот баровардашуда ба зиммаи молики амволи номбаршуда гузошта мешавад.

Фонди манзилии таъиноти иҷтимоидошта, муассисаҳои бачагони томактабӣ ва иншоотҳои моликияти коммуналии барои минтақа ҳаётан зарурбуда бояд ба мақомоти иҷроияи ҳокимиияти маҳаллии даҳлдор бо тартиби пешбининамудаи қисмҳои якум, дуюм ва сеюми ҳамин модда супорида шаванд. Вазифаҳо оиди нигоҳдорӣ ва таъмини фаъолияти иншоотҳои номбаршуда ва истифодай мақсадноки онҳо пас аз як моҳи гирифтани огоҳиномаи мудири озмунй ба зиммаи мақомоти иҷроияи ҳокимиияти маҳаллӣ гузошта мешаванд.

Иншоотҳои дар қисми чоруми ҳамин модда номбаршуда ба мақомоти иҷроияи ҳокимиияти маҳаллӣ дар ҳолатҳои воқеяшон бидуни ҳеч гуна шартҳои иловагӣ супорида мешаванд. Манбаи маблагузорӣ барои нигоҳдории иншоотҳои зерин буҷетҳои даҳлдор мебошанд.

Шахсони мансабдори мақомоти иҷроияи ҳокимиияти маҳаллӣ барои иҷро накардани мӯқаррароти бандҳои чорум ва панҷуми ҳамин модда мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ қашидани мешаванд.

Моддаи 78. Аз рӯи навбат қонеъгардонии талабҳои кредиторон

Талабҳои кредиторон аз рӯи навбати зайл қонеъ гардонида мешаванд:

дар навбати аввал талаби шаҳрвандоне, ки шаҳси ҳукуқии барҳамдодашаванда дар назди онҳо барои расонидани зарар ба ҳаёт ва саломатиашон масъулият дорад, қонеъ гардонида

мешаванд;

дар навбати дуюм пардохти күмакпулии аз кор рафтан ва музди кори шахсоне, ки тибқи шартномаи меҳнатӣ, аз ҷумла тибқи қарордод кор мекунанд ва пардохти подош аз рӯи шартномаҳои муаллифӣ ҳисобӣ карда мешаванд.

дар навбати сеюм - қонегардонии талабҳои кредиторон аз рӯи ўҳдадориҳое, ки барои онҳо амволи қарздор ба гарав гузошта шудааст;

дар навбати чорум - пӯшонидани қарз аз рӯи пардохтҳои ҳатмии ба буҷет воридшаванда ва фондҳои ғайрибуҷетӣ;

дар навбати панҷум - ҳисобӣ намудани талабҳои дигар кредиторон.

Моддаи 79. Фурӯши амволи қарздор

Баъди гузаронидани инвентаризатсия ва нархгузории амволи қарздор мудири озмунӣ ба фурӯхтани амволи номбаршуда дар савдои озод шурӯй мекунад, агар маҷлиси кредиторон ё кумитаи кредиторон тартиби дигари фурӯши амволи қарздорро муқаррар накарда бошад.

Тартиб ва мӯҳлати фурӯши амволи қарздор бояд аз тарафи маҷлиси кредиторон ё кумитаи кредиторон маъқул дониста шавад.

Амволи қарздор, ки ба амволи қобилияти муомилотиаш маҳдудшуда мансуб аст, танҳо дар савдои пӯшида фурӯхта мешавад.

Мудири озмунӣ метавонад ба сифати созмондиҳандай савдо баромад намояд ё гузаронидани савдоро дар асоси шартнома ба ташкилоти маҳсусгардонидашуда супорад. Ташкилоти маҳсусгардонидашуда, ки савдоро ба роҳ мемонад, наметавонад нисбати қарздор ё мудири озмунӣ шахси манфиатдор бошад.

Амволи қарздор, ки дар савдои аввал фурӯхта нашудааст, дар савдоҳои минбаъда гузошта мешавад ё аз тарафи мудири озмунӣ дар асоси шартномаи ҳариду фурӯш, ки бе гузаронидани савдо баста мешавад, фурӯхта мешавад.

Моддаи 80. Гузашт намудан аз ҳуқуқи талаби қарздор

Мудири озмунӣ ҳуқуқ дорад ҳуқуқи талабҳои қарздорро дар савдои озод гузорад, агар маҷлиси кредиторон ё кумитаи кредиторон тартиби дигари фурӯши (гузашт намудани) талабҳои қарздорро муқаррар накарда бошад.

Фурӯши (гузашт намудани) ҳуқуқҳои талабҳои қарздор дар савдои озод бо риояи қоидаҳои дар моддаи 62 Қонуни мазкур пешбинигардида ба амал бароварда мешавад, агар қонунҳои дигар тартиби дигареро муқаррар накарда бошанд ё аз моҳияти талабҳо тартиби дигаре барнаояд.

Моддаи 81. Ҳисоббаробаркунӣ бо кредиторон

Ҳисоббаробаркуниро бо кредиторон мудири озмунӣ мутобиқи рӯйхати талабҳои кредиторон амалий менамояд.

Талабҳои кредиторон бо тартиби пешбининамудаи моддаи 55 Қонуни мазкур муқаррар карда мешавад.

Талаби ҳар як навбат баъди комилан қонеъ гардиданни талаби навбати пештара қонеъ гардонидана мешавад.

Маблағҳои пулии қарздор ҳангоми нокифоя буданашон байни кредиторони навбати даҳлдор мутаносибан ба ҳаҷми маблағҳои талабкардашуда, ки бояд қонеъ карда шаванд, тақсим карда мешаванд, агар Қонуни мазкур тартиби дигареро пешбинӣ накарда бошад.

Талабҳои кредитороне, ки баъди бастани рӯйхати талабҳои кредиторон изҳор гардидаанд, аз ҷумла талабҳо оиди пардохтҳои ҳатмӣ, ки баъди кушодани истеҳсолоти озмунӣ ба вучуд омадаанд, аз ҳисоби амволи қарздор баъди қонеъ гардонидани талабҳои кредиторони дар мӯҳлати муқарраршуда муроҷиаткарда қонеъ гардонидана мешаванд.

Талабҳои кредиторони навбати якум ва дуюм, ки то анҷомдиҳии ҳисоббаробаркунӣ бо ҳамаи кредиторон, аз ҷумла баъди бастани рӯйхати талабҳои кредиторон изҳор шудаанд, воҷиби қонеъгардонӣ мебошанд. То комилан қонеъ гаштани талабҳои зикршуда, қонеъ гардонидани талабҳои кредиторони навбати даҳлдор боздошта мешавад. Бо ҳамин тартиб талабҳои кредиторони навбатҳои дигар, ки дар мӯҳлати муқарраршуда муроҷиат намудаанд, вале аз

тарафи мудири озмунй онҳо эътироф нашудаанд ва нисбати онҳо ҳалномаи суд дар бораи қонеъ гардониданашон қувваи қонунй пайдо намудааст, қонеъ гардонида мешаванд.

Талабҳои кредитороне, ки бо сабаби нокифоягии амволи қарздор қонеъ нагардидаанд, пардохтишуда дониста мешаванд. Талабҳои кредитороне, ки мудири озмунй онҳоро эътироф накардааст ва кредитор оиди онҳо ба суд бо даъво муроциат накардааст, инчунин талабҳое, ки қонеъ гардонидани онҳо бо ҳалномаи суд рад карда шудааст, ҳамчунин пардохтишуда дониста мешаванд.

Мудири озмунй ба рӯйхати талабҳои кредиторон дар бораи пардохт шуданашон қайдҳо мегузорад.

Кредитороне, ки талабҳои онҳо дар ҷараёни истехсолоти озмунй ба таври пурра қонеъ гардонида нашудаанд, ҳуқуқи талабпешниҳодкунӣ ба шахсони сеюм, ки амволи қарздорро ғайриқонунй гирифтаанд, доранд. Баъди пӯшида шудани парвандаи муфлисшавӣ чунин талабро бо тартиби пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудан мумкин аст.

Моддаи 82. Назорат аз болои фаъолияти мудири озмунӣ

Мудири озмунй на кам аз як маротиба дар як моҳ ба қумитаи кредиторон ё маҷлиси кредиторон ҳисоботро дар бораи фаъолияти худ, иттилоотро дар бораи вазъи молиявии қарздор ва амволи вай то рӯзи кушодани истехсолоти озмунй ва дар ҷараёни истехсолоти озмунй, ҳамчунин дигар иттилооти даркориро пешниҳод мекунад.

Мудири озмунй вазифадор аст бо талаби суд ҳама гуна маълумоти ба истехсолоти озмунй тааллуқдоштаро ба вай пешниҳод намояд.

Моддаи 83. Аз вазифа дур намудани мудири озмунӣ

Суд мудири озмуниро дар ҳолати иҷро накардан ё иҷрои номатлуби вазифаҳои ба зиммааш гузошташуда бо илтимосномаи маҷлиси кредиторон ё қумитаи кредиторон аз вазифа дур намуда, мудири нави озмуниро таъян мекунад.

Моддаи 84. ҳисботи мудири озмунӣ

Мудири озмунй баъди ба охир расидани ҳисоббаробаркунӣ бо кредиторон вазифадор аст, ки аз натиҷаҳои гузаронидани истехсолоти озмунй ба суд ҳисботот дихад.

Ба ҳисботи мудири озмунй замимаҳои зерин илова мегарданд:

хӯҷҷатҳои тасдиқунандаи фурӯши амволи қарздор;

рӯйхати талабҳои кредиторон бо нишон додани ҳаҷми пардохтишудаи талабҳои кредиторон; ҳӯҷҷатҳое, ки пардохт шудани талабҳои кредиторонро тасдиқ менамоянд.

Моддаи 85. Амволи қарздор, ки пас аз пардохти талабҳои кредиторон бокӣ мондааст

Мудири озмунй дар бораи амволи қарздор, ки ба фурӯш пешниҳод шуда буд, вале дар ҷараёни истехсолоти озмунй ба фурӯш нарафтааст ва ҳангоми мавҷуд набудани муроциати молики амволи қарздор – шахси ҳуқуқӣ, муассисони (иштирокчиёни) қарздор – шахси ҳуқуқӣ оиди ҳуқуқҳои амволиашон ба ин амвол ба мақомоти ваколатдори даҳлдор ҳабар мерасонад.

Мақомоти ваколатдор дар мӯҳлати на дертар аз як моҳ баъди гирифтани ҳабарномаи даҳлдор амволи дар қисми якуми ҳамин модда зикргаштаро ба баланс ва ҳарочоти нигоҳдории онро ба ўҳда мегирад.

Моддаи 86. Ба итмомрасонии истехсолоти озмунӣ

Суд баъди баррасии ҳисботи мудири озмунй оиди натиҷаҳои истехсолоти озмунй дар ҳусуси ба итмом расидани истехсолоти озмунй таъинот мебарорад.

Мудири озмунй бояд дар мӯҳлати **5 рӯзи корӣ** аз лаҳзаи баровардани таъиноти суд оиди ба охир расидани истехсолоти озмунй таъиноти зикргардишаро ба мақомоте, ки бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқиро анҷом медиҳад, пешниҳод намояд. (**ҚҶТ аз 19.05.09, №509**)

Таъиноти суд оиди ба охир расидани истехсолоти озмунй барои дар рӯйхати ягонаи давлатии шахсони ҳуқуқӣ даровардани қайди барҳамхӯрии қарздор асос мешавад.

Аз рўзи дар рўйхати ягонаи давлатии шахсони ҳуқуқӣ даровардани қайди барҳамхӯрии қарздор ваколатҳои мудири озмунӣ қатъ мегарданд, истеҳсолоти озмунӣ ба итном расида ва қарздор барҳамхӯрда хисобида мешавад.

БОБИ VIII СОЗИШНОМАИ МУСОЛИҲА

Моддаи 87. Муқаррароти умумӣ

Қарздор ва кредиторон дар ҳама марҳилаҳои баррасии парвандаи муфлишшавӣ ҳуқуқ доранд созишиномаи мусолиҳа банданд.

Қарор дар бораи бастани созишиномаи мусолиҳаро аз номи кредиторони озмунӣ маҷлиси кредиторон қабул менамояд. Қарори маҷлиси кредиторон дар бораи бастани созишиномаи мусолиҳа бо аксарияти овозҳо аз миқдори умумии кредиторони озмунӣ қабул карда мешавад ва дар ҳолате қабулшуда хисоб мешавад, агар ба тарафдории он ҳамаи кредитороне, ки ўҳдадориҳояшон бо гаравмонии амволии қарздор таъминанд, овоз дода бошанд.

Қарори бастани созишиномаи мусолиҳаро аз тарафи қарздор шаҳрванд – қарздор ё роҳбари қарздор, мудири беруна ё мудири озмунӣ қабул менамоянд.

Дар созишиномаи мусолиҳа иштироки шахсони сеюм, ки ҳуқуқ ва ўҳдадориҳои дар созишиномаи мусолиҳа пешбинишударо ба зимма мегиранд, ичозат дода мешавад.

Созишиномаи мусолиҳаро бояд суд тасдиқ намояд ва дар ин бора дар таъиноти судӣ оид ба қатъ намудани парвандаи муфлишшавӣ таъкид карда шавад. Агар созишиномаи мусолиҳа дар ҷараёни истеҳсолоти озмунӣ баста шавад, суд дар бораи тасдиқи созишиномаи мусолиҳа таъинот мебарорад.

Созишиномаи мусолиҳа барои қарздор ва кредиторони озмунӣ, ҳамчунин шахсони сеюми дар созишиномаи мусолиҳа иштироккунанда аз рўзи тасдиқи суд эътибор дорад ва барои қарздор, кредиторони озмунӣ ва шахсони сеюми дар созишиномаи мусолиҳа ширкаткунанда ҳатмӣ мебошад.

Саркашии яктарафа аз ичрои созишиномаи мусолиҳа, ки эътибор пайдо кардааст, ичозат дода намешавад.

Моддаи 88. Шакли созишиномаи мусолиҳа

Созишиномаи мусолиҳа дар шакли ҳаттӣ баста мешавад.

Аз тарафи қарздор созишиномаи мусолиҳаро соҳибкори инфиродӣ – қарздор ё роҳбари қарздор, мудири беруна ё мудири озмунӣ имзо мекунанд.

Аз номи кредиторон созишиномаи мусолиҳаро шахси аз тарафи маҷлиси кредиторон ваколатдоршуда имзо мекунад.

Агар дар созишиномаи мусолиҳа шахсони сеюм иштирок намоянд, созишиномаи мусолиҳаро аз тарафи онҳо ҳамин шахсҳо ё намояндаи онҳо имзо мекунанд.

Моддаи 89. Мазмуни созишиномаи мусолиҳа

Созишиномаи мусолиҳа бояд муқарраротро дар бораи ҳаҷм, тартиб ва мӯҳлати ичрои ўҳдадориҳои қарздор ва (ё) дар бораи қатъи ўҳдадориҳои қарздор бо роҳи гузашт намудан, азнавкунии ўҳдадориҳо, баҳшидани қарз ё роҳҳои дигар, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст, дар бар гирад.

Созишиномаи мусолиҳа метавонад шартҳои зеринро дар бар гирад:

дар бобати дароз ё қўтоҳ намудани мӯҳлати ичрои ўҳдадориҳои қарздор;

дар бораи гузашт қардани ҳуқуқи талабҳои қарздор;

дар бораи ичрои ўҳдадориҳои қарздор аз тарафи шахсони сеюм;

дар бораи кам қардани қарз;

дар бораи иваз намудани талабҳо ба саҳмияҳо;

дар бораи қонеъ гардонидани талабҳои кредиторон бо дигар воситаҳое, ки ба қонунҳо ва дигар санадҳои ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳолиф нестанд.

Шартҳои созишиномаи мусолиҳа барои кредиторони озмунӣ, ки дар овоздихӣ оиди

масъалаи бастани созишномаи мусолиҳа иштирок накардаанд ва инчунин муқобили бастани созишномаи мусолиҳа овоз додаанд, набояд аз шартҳои кредиторони озмунии ҳамон навбат, ки ба тарафдории бастани он овоз додаанд, бадтар бошад.

Моддаи 90. Шартҳои тасдиқи созишномаи мусолиҳа аз тарафи суд

Қарздор, мудири беруна ё мудири озмунӣ бояд дар давоми панҷ рӯз аз вақти бастани созишномаи мусолиҳа ба суд дар бораи тасдиқи созишномаи мусолиҳа ариза пешниҳод намоянд.

Ба ариза дар бораи тасдиқи созишномаи мусолиҳа иловаҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:

матни созишномаи мусолиҳа;

протоколи маҷлиси кредиторон, ки оиди бастани созишномаи мусолиҳа қарор қабул намудааст;

рӯйхати ҳамаи кредиторони озмунӣ бо нишон додани сурогаҳои онҳо ва маблаги қарзҳояшон;

эътирози хаттии кредиторони озмунӣ, ки дар овоздиҳӣ оиди бастани созишномаи мусолиҳа иштирок накардаанд ё муқобили бастани созишномаи мусолиҳа овоз додаанд.

Суд тарафҳои манфиатдорро оиди санаи баррасии ариза дар бораи тасдиқи созишномаи мусолиҳа хабар медиҳад. Иштирок накарданни шахсони ҳабардоршуда ба баррасии парвандаи муфлисшавӣ монеъ намешавад.

Моддаи 91. Оқибати тасдиқи созишномаи мусолиҳа

Тасдиқи созишномаи мусолиҳа аз тарафи суд дар ҷараёни мушоҳида ё идоракунии беруна барои қатъ намудани парвандаи муфлисшавӣ асос мегардад.

Тасдиқи созишномаи мусолиҳа аз тарафи суд дар ҷараёни идоракунии беруна барои қатъ намудани мораторияи қонеъ гардонидани талабҳои кредиторон асос мешавад.

Дар ҳолате, ки созишномаи мусолиҳа аз тарафи суд дар ҷараёни истеҳсолоти озмунӣ тасдиқ шудааст, ҳалномаи суд оид ба муфлис эътироф намудани қарздор ва кушодани истеҳсолоти озмунӣ иҷро карда намешавад.

Аз лаҳзай тасдиқи созишномаи мусолиҳа аз тарафи суд ваколатҳои мудири муваққатӣ, мудири беруна, мудири озмунӣ ба охир мерасанд.

Мудири берунӣ, мудири озмунии қарздор – шахси ҳуқуқӣ вазифаи роҳбари қарздорро то лаҳзай таъини (интихоби) роҳбари қарздор иҷро мекунад.

Аз рӯзи тасдиқи созишномаи мусолиҳа мувоғиқан шаҳрванд – қарздор ё роҳбари қарздор, мудири беруна ё мудири озмунӣ ба пардоҳти қарзҳои кредиторон шурӯъ мекунанд.

Моддаи 92. Аз тарафи суд рад намудани тасдиқи созишномаи мусолиҳа

Суд дар ҳолатҳои зерин ҳуқуқ дорад тасдиқи созишномаи мусолиҳаро рад намояд:

вайрон кардани тартиби бастани созишномаи мусолиҳа, ки ҳамин Қонун муқаррар намудааст;

риоя накарданни шаклҳои созишномаи мусолиҳа;

вайрон кардани ҳуқуқи шахсони сеюм;

муҳолифати шартҳои созишномаи мусолиҳа ба қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Суд дар бораи рад намудани тасдиқи созишномаи мусолиҳа таъинот мебарорад, ки аз болои он шикоят кардан мумкин аст.

Моддаи 93. Оқибатҳои рад намудани тасдиқи созишномаи мусолиҳа

Дар ҳолати баромадани таъиноти судӣ дар бораи рад намудани тасдиқи созишномаи мусолиҳа созишномаи мусолиҳа бастанашуда ҳисоб карда мешавад.

Таъиноти баровардаи суд дар бораи рад намудани тасдиқи созишномаи мусолиҳа барои бастани созишномаи мусолиҳаи нав монеъ шуда наметавонад.

Моддаи 94. Беътибор доностани созишномаи мусолиҳа

Дар чунин ҳолатҳо бо аризаи қарздор, кредитор ё прокурор суд метавонад созишномаи мусолиҳаро беътибор гардонад:

агар созишномаи мусолиҳа шартхое дошта бошад, ки манфиати кредиторони алоҳидаро ҳимоя ё манфиатҳо ва хукуқҳои қонуни кредиторони дигарро поймол намояд;

агар ичрои созишномаи мусолиҳа қарздорро ба муфлишшавӣ расонад;

Ҳангоми мавҷуд будани асосҳои дигари беътибор донистани аҳдҳо, ки Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст.

Моддаи 95. Оқибатҳои беътибор донистани созишномаи мусолиҳа

Беътибор донистани созишномаи мусолиҳа барои аз нав шурӯъ намудани пешбурди парвандаи муфлишшавӣ асос мегардад. Дар бораи аз нав шурӯъ намудани пешбурди парвандаи муфлишшавӣ суд таъинот мебарорад, ки аз болои он шикоят кардан мумкин аст.

Дар ҳолати беътибор донистани созишномаи мусолиҳа талабҳои кредитороне, ки барои онҳо мӯҳлати пардохташон зиёд ё кам карда шуда буд, маблағи ҳақдорӣ ё маблағи камкардашудаи қарзҳои онҳо дар қисми қонеъ нагардидаашон барқарор карда мешаванд.

Дар қисмате, ки ҳамин модда танзим накардааст, оқибатҳои беътибории аҳдҳо, ки Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ менамояд, татбиқ карда мешавад.

Дар ҳолати беътибор донистани созишномаи мусолиҳа хабар оиди аз нав пеш бурдани парвандаи муфлишшавии қарздор аз тарафи суд дар воситаҳои аҳбори умум аз ҳисоби қарздор нашр карда мешавад.

Моддаи 96. Бекоркунии созишномаи мусолиҳа

Бекор кардани созишномаи мусолиҳаи тасдиқнамудаи суд бо маслиҳати кредиторони алоҳида ва қарздор иҷозат дода намешавад.

Бо ҳалномаи суд bekor кардани созишномаи мусолиҳа нисбат ба кредитори алоҳида боиси қатъ гардидани созишномаи мусолиҳа нисбати кредиторони дигар намегардад.

Созишномаи мусолиҳаро бо ҳалномаи суд дар ҳолате bekor кардан мумкин аст, ки қарздор шартҳои созишпро нисбати талаби на кам аз се як ҳиссаи кредиторон адо накарда бошад. Дар ин ҳолат оқибатҳои пешбининамудаи моддаи 95 Қонуни мазкур татбиқ карда мешаванд.

Моддаи 97. Оқибатҳои ичро накардани созишномаи мусолиҳа

Дар ҳолати аз тарафи қарздор ичро нагардидани созишномаи мусолиҳа кредиторон ҳукуқ доранд, ки талабҳои худро дар ҳаҷми пешбининамудаи созишномаи мусолиҳа пешниҳод намоянд.

Дар ҳолати оғоз намудани парвандаи муфлишшавӣ ҳаҷми талабҳои кредитороне, ки нисбаташон созишномаи мусолиҳа имзо шуда буд, аз рӯи шартҳои муайяннамудаи созишномаи мусолиҳа муайян карда мешаванд.

Моддаи 98. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳукуқие, ки муқаррароти Қонуни мазкуро вайрон мекунанд, мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 99. Дар бораи аз эътибор сокит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи муфлишшавии корхонаҳо”

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи муфлишшавии корхонаҳо” аз 10 марта соли 1992 (Аҳбори Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1992, № 8, мод. 116; Аҳбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1996, № 3, мод. 48; с. 1997, № 9, мод. 117; с. 1998, № 10. мод. 121) аз эътибор сокит дониста шавад.

Моддаи 100. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе 8 декабри соли 2003
№ 46

Э. РАҲМОНОВ